

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM KỸ THUẬT TP.HCM
KHOA ĐIỆN – ĐIỆN TỬ

HCMUTE

BÁO CÁO CUỐI KỲ
THIẾT KẾ BỘ TÍNH TOÁN SỐ THỰC DẤU PHẪY ĐỘNG
MÔN HỌC: THIẾT KẾ HỆ THỐNG VÀ VI MẠCH TÍCH HỢP

LỚP HỌC PHẦN: ICSD336764_22_2_11

GVHD: TS ĐỖ DUY TÂN

SINH VIÊN THỰC HIỆN:

ĐỖ TRUNG HẬU	- 21161121
PHAN VĂN NGUYỄN	- 21161160
NGUYỄN QUỲNH ĐÌNH	- 21161115
PHẠM LÊ TRƯỜNG VŨ	- 21161220
NGUYỄN THỊ TRÚC MAI	- 21161147

Tp. Hồ Chí Minh - 5/2023

DANH SÁCH THÀNH VIÊN THAM GIA VIẾT BÁO CÁO

HỌC KỲ 2 NĂM HỌC 2023 – 2024

Lớp học phần: ICSD336764_22_2_11

Giảng viên hướng dẫn: TS Đỗ Duy Tân

Tên đề tài: “*THIẾT KẾ BỘ TÍNH TOÁN SỐ THỰC DẤU PHẪY ĐỘNG*”.

STT	Họ và tên sinh viên	Mã số sinh viên	Số điện thoại
1	Đỗ Trung Hậu	21161121	
2	Phan Văn Nguyên	21161160	
3	Nguyễn Quỳnh Đình	21161115	
4	Phạm Lê Trường Vũ	21161220	
5	Nguyễn Thị Trúc Mai	21161147	

Nhận xét của giáo viên

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Tp. Hồ Chí Minh – Tháng 5 năm 2023

ĐẠI HỌC SƯ PHẠM KỸ THUẬT TP.HCM
KHOA ĐIỆN - ĐIỆN TỬ
www.utex.hcmute.edu.vn

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Thủ Đức, Tháng 5, Năm 2023

Ý KIẾN CỦA GIÁO VIÊN HƯỚNG DẪN

Nhóm sinh viên:

Đỗ Trung Hậu	- 21161121
Phan Văn Nguyên	- 21161160
Nguyễn Quỳnh Đình	- 21161115
Phạm Lê Trường Vũ	- 21161220
Nguyễn Thị Trúc Mai	- 21161147

Ngành: Công nghệ kỹ thuật Điện tử - Viễn thông

Năm học: 2021-2022

Lớp: 211612C

Đề tài: Thiết kế bộ tính toán số thực dấu phẩy động

Giảng viên: TS Đỗ Duy Tân

Ý kiến

1. Nội dung của đề tài:

-

2. Ưu điểm:

-

-

3. Nhược điểm:

-

-

4. Xếp loại:

-

5. Điểm số:.....(Bằng chữ:).....

ĐẠI HỌC SƯ PHẠM KỸ THUẬT TP.HCM
KHOA ĐIỆN - ĐIỆN TỬ
www.utex.hcmute.edu.vn

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Thủ Đức, Tháng 5, Năm 2023

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành tốt bài báo cáo dự án cuối kì, ngoài sự nỗ lực của bản thân thì chúng em còn nhận được sự quan tâm giúp đỡ của Thầy và mọi người xung quanh.

Đặc biệt chúng em xin gửi đến TS Đỗ Duy Tân - người đã tận tình hướng dẫn, giúp đỡ chúng em để hoàn thành bài báo cáo này một lời cảm ơn chân thành và sâu sắc nhất.

Chúng em thực sự biết ơn đến tất cả bạn bè của chúng tôi, những người đã có những góp ý quý báu trong thời gian chúng tôi làm dự án. Chúng em cũng phải thừa nhận các nguồn tài nguyên học tập mà chúng em đã nhận được từ nhiều nguồn khác nhau.

Vì thời gian nghiên cứu có hạn, trình độ hiểu biết của bản chúng em còn nhiều hạn chế nên bài báo cáo của chúng em không tránh khỏi những thiếu sót, em rất mong nhận được sự góp ý quý báu của tất cả các thầy cô giáo để báo cáo của chúng em được hoàn thiện hơn.

Chúng em xin chân thành cảm ơn.

Thủ Đức, Tháng 5, Năm 2023

Nhóm thực hiện

DANH SÁCH CÁC BẢNG

<i>Bảng 2.2.1 Các dạng biểu diễn cho chuẩn IEEE 754</i>	<i>7</i>
<i>Bảng 2.2.2 Chuẩn biểu diễn IEEE 754 – 32 bit</i>	<i>8</i>
<i>Bảng 4.4.2 Mã oper cho các phép tính.....</i>	<i>27</i>
<i>Bảng 5.4.1 Kết quả phép tính cộng</i>	<i>32</i>
<i>Bảng 5.4.2 Kết quả phép tính trừ.....</i>	<i>32</i>
<i>Bảng 5.4.3 Kết quả phép tính nhân.....</i>	<i>33</i>
<i>Bảng 5.4.4 .1 Kết quả phép tính chia</i>	<i>33</i>
<i>Bảng 5.4.4.2 Tổng hợp các kết quả và sai số</i>	<i>34</i>

DANH SÁCH CÁC HÌNH ẢNH

Hình 3.1 Sơ đồ khối tổng quát của bộ FPU	9
Hình 3.2.1 Sơ đồ khối tổng quát của bộ Multiplexer	9
Hình 3.2.2 Sơ đồ khối tổng quát của bộ Reduction_and.....	9
Hình 3.2.3 Sơ đồ khối tổng quát của bộ Reduction_or	10
Hình 3.2.4 Sơ đồ khối tổng quát của bộ Reduction_nor	10
Hình 3.2.5 Sơ đồ khối tổng quát của bộ Complement.....	10
Hình 3.2.6 Sơ đồ khối tổng quát của bộ Adder	10
Hình 3.2.7 Sơ đồ khối tổng quát của bộ Complement_2s	11
Hình 3.2.8 Sơ đồ khối tổng quát của bộ chuẩn hóa	11
Hình 3.2.9 Sơ đồ khối tổng quát của bộ Multiplier.....	11
Hình 4.1.3.1 Lưu đồ cho phép toán cộng	14
Hình 4.1.3.2 Lưu đồ cho phép toán trừ	14
Hình 4.2.2 Lưu đồ cho phép toán nhân	16
Hình 4.3.2 Lưu đồ cho phép toán chia	18
Hình 3.2.10 Sơ đồ khối tổng quát của bộ Divider.....	11
Hình 4.4.1.1 Sơ đồ khối tổng quát của bộ FPU	25
Hình 4.4.1.2 Sơ đồ nối dây của hệ thống	27
Hình 5.3.1 Cửa sổ chính của trang web EDAPlayground.....	30
Hình 5.3.2 Chương trình và kết quả mô phỏng	31
Hình 5.3.3 Các kết quả tính toán và giá trị các cờ	31
Hình 5.5.1 Trường hợp ngoại lệ phân mũ toàn bit 1.....	34
Hình 5.5.2 Các kết quả tính toán và giá trị các cờ trong trường hợp ngoại lệ.....	34

MỤC LỤC

CHƯƠNG I: TỔNG QUAN	1
1.1 Đặt vấn đề.....	1
1.2 Mục tiêu của đề tài.....	1
1.3 Nội dung thực hiện.....	1
1.4 Bố cục của đề tài	2
1.5 Giới hạn của đề tài.....	2
CHƯƠNG II: CƠ SỞ LÝ THUYẾT VỀ BIỂU DIỄN SỐ THỰC DẤU PHẪY ĐỘNG THEO CHUẨN IEEE	3
2.1 Giới thiệu về phương pháp biểu diễn số thực dấu phẩy động.....	3
2.1.1 Thuật ngữ dấu phẩy động	3
2.1.2 Biểu diễn số thực dưới dạng dấu phẩy động.....	3
2.2 Tìm hiểu về chuẩn IEEE 754 – chuẩn dấu phẩy động trong máy tính ngày nay	5
2.2.1 Chuẩn biểu diễn số thực IEEE 754.....	5
2.2.2 Chuẩn IEEE 32 bit sử dụng trong đề tài	7
CHƯƠNG III: CÁC MODULE PHỤC VỤ VÀ SƠ ĐỒ KHỐI CỦA BỘ FPU.....	9
3.1 Sơ đồ khối của hệ thống	9
3.2 Các module phục vụ cho hệ thống.....	9
3.2.1 Multiplexer	9
3.2.2 Reduction_and.....	9
3.2.3 Reduction_or	9
3.2.4 Reduction_nor	10
3.2.5 Complement.....	10
3.2.6 Adder	10
3.2.7 Complement_2s	11
3.2.8 NormalizeMandfindShift.....	11
3.2.9 Multiplier24bit	11
3.2.10 Divider24bit	11
CHƯƠNG IV: THIẾT KẾ VÀ GIẢI THUẬT CHO CÁC KHỐI TRONG BỘ FPU	12
4.1 Thiết kế bộ cộng – trừ	12
4.1.1 Cơ sở phép toán cộng.....	12
4.1.2 Cơ sở phép toán trừ	12
4.1.3 Giải thuật cho phép tính cộng – trừ	13
4.2 Thiết kế bộ nhân	14

4.2.1 Cơ sở phép toán nhân	14
4.2.2 Giải thuật cho phép tính nhân	15
4.3 Thiết kế bộ chia.....	16
4.3.1 Cơ sở phép toán chia.....	16
4.3.2 Giải thuật cho phép tính chia.....	18
4.4 Tổng hợp các module.....	18
4.4.1 Tổng hợp các thiết kế.....	18
4.4.2 Nguyên lý thực thi các phép tính	19
CHƯƠNG V: ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC QUA TEST BENCH.....	20
5.1 Mô hình testbench tổng quát	20
5.2 Mô tả các testcase.....	20
5.3 Kết quả đạt được	22
5.4 Nhận xét.....	23
5.4.1 Đối với phép toán cộng:	24
5.4.2 Đối với phép toán trừ:.....	24
5.4.3 Đối với phép toán nhân:	24
5.4.4 Đối với phép toán chia:	25
5.5 Các trường hợp ngoại lệ.....	34
CHƯƠNG VI: KẾT LUẬN VÀ HƯỚNG PHÁT TRIỂN	27
6.1 Đánh giá và nhận xét	27
6.2 Hướng phát triển của đề tài.....	27
BẢNG PHÂN CÔNG NHIỆM VỤ	
TÀI LIỆU THAM KHẢO	
PHỤ LỤC	

CHƯƠNG I: TỔNG QUAN

1.1 Đặt vấn đề

Khối số thực dấu phẩy động rất thông dụng trong bộ đồng xử lý toán học. Nó là một phần của một hệ thống máy tính được thiết kế đặc biệt để thực hiện các hoạt động tính toán trên các số thực dấu chấm động. Một số hoạt động tính toán trên khối FPU như: cộng, trừ, nhân, chia. Mục đích là để xây dựng một CPU hiệu quả để thực hiện các chức năng cơ bản cũng như chức năng siêu việt với việc làm giảm độ phức tạp của logic được sử dụng làm giảm hoặc ít nhất giới hạn thời gian tương đương như dòng x87 và làm giảm bộ nhớ càng nhiều càng tốt. Để thực hiện các chức năng như: cộng, trừ, nhân, chia.... các số thực dấu phẩy động phải chuyển đổi dữ liệu sang định dạng chuẩn IEEE 754. Tất cả thuật toán trên đã được đồng bộ hóa và đánh giá theo môi trường Spartan 3E Synthesis. Tất cả các chức năng được xây dựng bởi các thuật toán có hiệu quả với một số thay đổi kết hợp ở cuối trong phạm vi cho phép. Khi một CPU thực hiện một chương trình được gọi đến một số thực dấu phẩy động (FP) hoạt động, có ba cách nó có thể thực hiện. Thứ nhất, nó có thể gọi là một số thực dấu phẩy động giả lập, đó là một thư viện số thực dấu phẩy động, sử dụng một loạt các phép tính số học số thực dấu phẩy động được thực hiện trên khối ALU. Các giả lập có thể lưu trên các phần cứng bổ sung của một FPU nhưng chậm đáng kể. Thứ hai, nó có thể sử dụng một thêm một FPU được hoàn toàn tách biệt với CPU, nó chỉ cần thiết để tăng tốc độ tính toán. Còn lại là sử dụng tích hợp FPU có trong hệ thống. Đây chính là cái mà chúng ta quan tâm đến cũng như là thiết kế ra một phiên bản đơn giản nhất của nó, tất cả được trình bày chi tiết trong quyền báo cáo này.

1.2 Mục tiêu của đề tài

Mục tiêu của đề tài là xây dựng nên một bộ tính toán dành cho các số thực dấu phẩy động được biểu diễn theo chuẩn IEEE 754 – 32 bit với 4 phép toán cơ bản là: cộng, trừ, nhân và chia. Các phép toán được phân biệt với nhau bởi 2 bit lựa chọn, đồng thời xuất kết quả của phép tính ở ngõ ra và báo hiệu việc tràn số cũng như các trường hợp ngoại lệ khác.

1.3 Nội dung thực hiện

Để đạt được mục tiêu trên, đề tài phải đạt được những nội dung sau đây:

- + Trình bày lý thuyết khối FPU trong máy tính.
- + Tìm hiểu lý thuyết về phương pháp chuẩn hóa IEEE 754 trong tính toán số học số thực dấu phẩy động.
- + Trình bày thuật toán cộng, trừ, nhân, chia số thực dấu phẩy động với 23 bit phần định trị và 8 bit phần số mũ. Tất cả số âm phần định trị và số mũ được thể hiện ở dạng nhị phân bù hai.
- + Viết được chương trình cho khối số học số thực dấu phẩy động bằng verilog HDL với các phép tính cộng, trừ, nhân, chia.

- + Mô phỏng kết quả đạt được thông qua file testbench.
- + Đánh giá, nhận xét và phát triển đề tài trong tương lai.

1.4 Bố cục của đề tài

Bài báo cáo được chia thành 6 chương chính:

- + **Chương 1:** Tổng quan
- + **Chương 2:** Cơ sở lý thuyết về biểu diễn số thực dấu phẩy động theo chuẩn IEEE
- + **Chương 3:** Các module phục vụ và sơ đồ khối của bộ FPU
- + **Chương 4:** Thiết kế và giải thuật cho các khối trong bộ FPU
- + **Chương 5:** Đánh giá kết quả đạt được qua testbench.
- + **Chương 6:** Kết luận và hướng phát triển

1.5 Giới hạn của đề tài

Do còn nhiều giới hạn về kiến thức cũng như thời gian tìm hiểu, chính vì vậy với đề tài: *“Thiết kế bộ tính toán số thực dấu phẩy động”*, nhóm chúng em tập trung nghiên cứu vào việc thiết kế và giải thuật cho các khối phép tính cộng, trừ, nhân, chia các số thực dấu phẩy động theo chuẩn IEEE 754 với số bit biểu diễn là 32 bit.

CHƯƠNG II: CƠ SỞ LÝ THUYẾT VỀ BIỂU DIỄN SỐ THỰC DẤU PHẪY ĐỘNG THEO CHUẨN IEEE

2.1 Giới thiệu về phương pháp biểu diễn số thực dấu phẩy động

2.1.1 Thuật ngữ dấu phẩy động

Trong tin học, dấu phẩy động được dùng để chỉ một hệ thống biểu diễn số mà trong đó sử dụng một chuỗi chữ số (hay bit) để biểu diễn một số hữu tỉ.

Thuật ngữ *dấu phẩy động* xuất phát từ chỗ hệ thống dấu phẩy động có dấu phẩy cơ số (tức là dấu phẩy thập phân trong trường hợp dùng hệ thập phân thường ngày hoặc là dấu phẩy nhị phân trong trường hợp dùng bên trong máy tính) không cố định mà có thể thay đổi vị trí của nó bất kỳ đâu trong các chữ số có nghĩa của số cần được biểu diễn. Vị trí này được mô tả một cách độc lập trong biểu diễn cụ thể của từng số. Đã có nhiều hệ thống dấu phẩy động khác nhau được dùng trong máy tính; tuy nhiên, vào khoảng hai mươi năm trở lại đây thì hầu hết các máy tính đều dùng cách biểu diễn tuân thủ theo chuẩn IEEE 754.

Một điều cần lưu ý là có sự khác biệt khi gọi tên dấu phẩy cơ số: ở Việt Nam, chúng ta dùng dấu phẩy để ngăn cách giữa phần nguyên và phần thập phân; trong khi các nước như Mỹ, Anh,... dùng dấu chấm để làm điều này. Chính vì thế, thuật ngữ tương ứng với dấu phẩy động ở tiếng Anh là floating point mà dịch sát ra tiếng Việt phải là dấu chấm động. Các phần sau, ta vẫn dùng thuật ngữ dấu phẩy động nhưng khi biểu diễn các số trong ví dụ thì vẫn mô tả theo quy ước của các nước nói trên (mà cũng là quy ước chuẩn dùng trong máy tính), nghĩa là vẫn dùng dấu chấm thay cho dấu phẩy.

Ưu điểm của cách biểu diễn dấu phẩy động là nó cho phép biểu diễn một tầm giá trị rộng hơn nhiều so với cách biểu diễn dấu phẩy tĩnh. Lấy ví dụ, nếu cách biểu diễn dấu phẩy tĩnh có bảy chữ số thập phân với quy ước dấu phẩy thập phân luôn nằm cố định ở chữ số thứ năm, thì cách biểu diễn dấu phẩy tĩnh có thể mô tả các số như 12345.67, 8765.43, 123.00 (tức 00123.00) và vân vân. Trong khi đó cách biểu diễn dấu phẩy động (chẳng hạn như định dạng decimal32 của IEEE 754) với bảy chữ số thập phân ngoài việc mô tả được các số nói trên còn mô tả được nhiều số khác mà dấu phẩy tĩnh không mô tả được như 1.234567, 123456.7, 0.00001234567, 1234567000000000, và nhiều nữa.

Tất nhiên, định dạng theo kiểu dấu phẩy động cần thêm bộ nhớ hơn so với dấu phẩy tĩnh (vì cần có thêm bộ nhớ để mô tả vị trí của dấu phẩy cơ số), nhưng ta có thể nói: với cùng một không gian bộ nhớ, cách biểu diễn dấu phẩy động đạt được tầm mô tả rộng hơn.

2.1.2 Biểu diễn số thực dưới dạng dấu phẩy động

Một cách biểu diễn số (gọi là hệ thống ký số trong toán học) bao gồm phương pháp dùng để lưu trữ một con số bằng một chuỗi các chữ số. Số học được định nghĩa là tập hợp các thao tác cần làm trên cách biểu diễn số đã cho để thực hiện các phép toán số học (cộng, trừ, nhân, chia...).

Có một số cách dùng chuỗi các chữ số để biểu diễn các con số. Theo ký hiệu toán học thông dụng, chuỗi chữ số có thể có chiều dài tùy ý, và vị trí của dấu phẩy cơ số được chỉ ra bằng cách đặt một ký tự rõ ràng (đó là dấu chấm đối với các nước Anh, Mỹ... hoặc là dấu phẩy đối với Việt Nam). Trong trường hợp chuỗi chữ số không có dấu phẩy thì nó được xem như đặt ở phía cuối bên phải của chuỗi chữ số (tức là, số đang biểu diễn là một số nguyên). Trong trường hợp máy tính thì với chỉ hai bit 0 và 1, không thể có một ký tự rõ ràng phân biệt để mô tả dấu phẩy. Trong hệ thống dấu phẩy tĩnh, người ta quy ước vị trí cố định của dấu phẩy cơ số trong chuỗi chữ số. Lấy ví dụ, quy ước rằng chuỗi chữ số gồm 8 chữ số thập phân và dấu phẩy thập phân luôn nằm ở ngay giữa chuỗi thì khi đọc giá trị "00012345" ta phải ngầm hiểu đây là số có giá trị 1.2345.

Trong ký hiệu khoa học, một con số thường được lấy tỉ lệ (tức được nhân) với một lũy thừa của 10 sao cho kết quả sau khi lấy tỉ lệ nằm trong một tầm cho trước – điển hình là nằm trong khoảng 1 và 10, tức là kết quả sẽ được viết ra với dấu phẩy cơ số nằm trực tiếp sau chữ số đầu tiên. Để người đọc có thể biết giá trị thực của con số, lũy thừa của 10 sẽ được viết riêng ra ở cuối kết quả. Lấy ví dụ, chu kỳ xoay mặt trăng Io của hành tinh Mộc Tinh là 152853.5047 giây. Khi đó, con số này được biểu diễn dưới dạng ký hiệu khoa học chuẩn là 1.528535047×10^5 giây.

Cách biểu diễn số dấu phẩy động tương tự với cách dùng trong ký hiệu khoa học. Mô tả luận lý thì một số dấu phẩy động bao gồm:

- + Một chuỗi chữ số có dấu với chiều dài cho trước và có cơ số cho trước. Chuỗi này được gọi là phần định trị. Dấu phẩy cơ số không được thể hiện tường minh ở phần này, nhưng được quy ước ngầm là luôn luôn nằm tại một vị trí cụ thể trong phần định trị - mà thường là ngay sau hoặc ngay trước chữ số có nghĩa lớn nhất. Bài viết này nếu không nói rõ sẽ tuân theo quy ước là dấu phẩy cơ số luôn ở ngay sau chữ số có nghĩa lớn nhất (tức là chữ số đầu tiên tính từ bên trái qua). Độ dài của phần định trị xác định độ chính xác mà các con số có thể được biểu diễn.
- + Một số mũ là số nguyên có dấu, nhằm mô tả phần lấy tỉ lệ tức cho phép người đọc xác định được giá trị thực của số từ phần định trị.

Thử lấy một ví dụ ở cơ số 10 (hệ thập phân mà ta thường dùng hằng ngày) với số 152853.5047 mà có độ chính xác là mười chữ số thập phân. Khi biểu diễn dưới dạng dấu phẩy động thì nó sẽ được viết với phần định trị là 1528535047 (với quy ước là vị trí của dấu phẩy cơ số nằm ngay sau chữ số có nghĩa lớn nhất, tức là chữ số 1). Khi đó, phần định trị được hiểu ngầm là 1.528535047. Để người đọc có thể khôi phục lại giá trị ban đầu thì cần phải thêm số mũ là 5. Khi đó, người đọc sẽ nhân giá trị của phần định trị (sau khi đã thêm dấu phẩy cơ số vào vị trí quy ước) với 10^5 để được 1.528535047×10^5 , hay 152853.5047.

Mô tả hình thức thì giá trị cuối cùng của một số dấu phẩy động là: $s \times b^e$, với s là giá trị của phần định trị (sau khi đã đặt dấu phẩy cơ số vào vị trí quy ước), b là cơ số, và e là số mũ.

Hoàn toàn tương đương, có thể viết công thức trên như sau: $\frac{S}{b^{p-1}} \times b^e$, với S là giá trị nguyên

của toàn bộ phần định trị mà chưa đặt dấu phẩy cơ số và p là độ chính xác – số chữ số của phần định trị.

Khi dùng cách biểu diễn dấu phẩy động, phương pháp lưu trữ phần định trị, số mũ và bit dấu bên trong máy tính tùy thuộc vào mỗi loại máy theo chuẩn nào. Hiện nay, chuẩn IEEE 754 là thông dụng nhất sẽ được mô tả ở phần sau. Nhưng ở đây, chúng ta thử xét định dạng nhị phân độ chính xác đơn (32 bit) của IEEE754. Theo chuẩn này thì một số dấu phẩy động định dạng độ chính xác đơn sẽ có 32 bit bao gồm: 1 bit dấu, 23 bit cho phần định trị và 8 bit cho phần số mũ. Lấy ví dụ, 33 bit đầu tiên của số π là 11.001001 00001111 11011010 10100010 0 (lưu ý dấu phẩy cơ số nằm ở sau bit 1 thứ hai từ bên trái qua). Để biểu diễn số π này ở định dạng IEEE 754 độ chính xác đơn, ta phải làm tròn chuỗi bit nói trên còn 24 bit (tại sao lại là 24 bit trong khi phần định trị của định dạng chính xác đơn chỉ có 23 bit sẽ được giải thích ngay sau đây). Để làm tròn như vậy, ta kết hợp các giá trị của bit thứ 24 và bit thứ 25 để được giá trị 11.001001 00001111 11011011. Yêu cầu của chuẩn IEEE 754 là phần định trị phải có giá trị nằm trong khoảng từ 1 đến 2 (tức là chuẩn IEEE 754 quy ước dấu chấm cơ số luôn luôn nằm ngay sau bit 1 đầu tiên). Chính vì thế ta phải lấy tỉ lệ kết quả làm tròn thành 1.1001001 00001111 11011011 với số mũ $e = 1$. Đến đây, vì bit đầu tiên (và cũng là duy nhất) đứng trước dấu phẩy cơ số của phần định trị luôn luôn là 1 nên ta không cần lưu trữ bit này và viết gọn phần định trị là 1001001 00001111 11011011. Khi đó, số bit của phần định trị chỉ còn 23 bit khớp với số bit được chuẩn IEEE 754 dùng cho phần định trị. Để xác định giá trị của π , ta dùng công thức:

$$\left(1 + \sum_{n=1}^{p-1} \text{bit}_n \times 2^{-n}\right) \times 2^e = (1 + 1.2^{-1} + 0.2^{-2} + \dots + 1.2^{-23}) \times 2^1 = 1.5707964 \times 2$$

với n là bit thứ n của phần định trị. Quá trình lấy tỉ lệ phần định trị sao cho giá trị của nó phải nằm trong khoảng từ 1 đến 2 và bỏ không lưu trữ bit 1 đầu tiên được gọi là chuẩn hóa. Ta có thể xem việc chuẩn hóa giống như một dạng của nén; nó cho phép ta thực hiện lưu trữ 24 bit định trị trong một trường chỉ có 23 bit với lưu ý rằng luôn luôn có một bit 1 ở trước dấu phẩy cơ số.

2.2 Tìm hiểu về chuẩn IEEE 754 – chuẩn dấu phẩy động trong máy tính ngày nay

2.2.1 Chuẩn biểu diễn số thực IEEE 754

Hiệp hội IEEE đã chuẩn hóa cho việc biểu diễn số dấu phẩy động nhị phân trong máy tính bằng cách đưa ra chuẩn IEEE 754. Ngày nay hầu hết các máy tính đều tuân thủ theo chuẩn này. Một số trường hợp ngoại lệ như máy tính lớn IBM và máy vector Cray. Loại máy tính lớn IBM ngoài định dạng thập phân và nhị phân IEEE 754 còn có một định dạng riêng của IBM. Còn với máy vector Cray thì họ T90 có một phiên bản IEEE nhưng máy SV1 vẫn còn dùng định dạng dấu phẩy động của chính Cray.

Chuẩn IEEE 754 đưa ra nhiều định dạng rất gần nhau, chỉ khác nhau ở một ít chi tiết. Năm trong số những định dạng này được gọi là định dạng cơ bản, và hai trong chúng đặc biệt được dùng rộng rãi trong cả phần cứng máy tính và ngôn ngữ lập trình:

Độ chính xác đơn, được gọi bằng tên là "float" trong họ ngôn ngữ lập trình C và tên là "real" hay "real*4" trong ngôn ngữ Fortran. Đây là định dạng nhị phân chiếm 32 bit (4 byte) và phần định trị của nó có độ chính xác 24 bit (tương đương với khoảng 7 chữ số thập phân).

Độ chính xác kép, được gọi bằng tên là "double" trong họ ngôn ngữ lập trình C và tên là "double precision" hay "real*8" trong ngôn ngữ Fortran. Đây là định dạng nhị phân chiếm 64 bit (8 byte) và phần định trị của nó có độ chính xác 53 bit (tương đương với khoảng 16 chữ số thập phân).

Các định dạng khác là nhị phân với độ chính xác bậc bốn (128 bit), cũng như là dấu phẩy động thập phân (64 bit) và dấu phẩy động thập phân "kép" (128 bit).

Các định dạng ít thông dụng hơn:

- + Định dạng độ chính xác mở rộng, mỗi số chiếm 80 bit.
- + Định dạng bán chính xác cũng gọi là dấu phẩy động 16, mỗi số chiếm 16 bit.

Bất kỳ một số nguyên nào có giá trị tuyệt đối nhỏ hơn hay bằng 224 đều có thể biểu diễn một cách chính xác bằng định dạng độ chính xác đơn, và bất kỳ số nguyên nào có giá trị tuyệt đối nhỏ hơn hay bằng 253 cũng có thể biểu diễn một cách chính xác bằng định dạng độ chính xác kép.

Mặc dù các định dạng 32 bit ("đơn") và 64 bit ("kép") hiện nay là phổ biến, nhưng chuẩn IEEE 754 cũng cho phép nhiều mức chính xác khác nhau. Lấy ví dụ, các phần cứng máy tính như họ Pentium Intel và họ 68000 Motorola thường có thêm định dạng độ chính xác mở rộng 80 bit, với phần mũ 15 bit, phần định trị 64 bit (không có bit ẩn) và 1 bit dấu. Một dự án nhằm mục đích sửa đổi chuẩn IEEE 754 đã được khởi động trong năm 2000 (xem IEEE 754 sửa đổi). Dự án này đã hoàn thành và được công nhận vào tháng 6 năm 2008. Nó bao gồm các định dạng dấu phẩy động thập phân và định dạng dấu phẩy động 16 bit ("nửa"). Định dạng 16 bit nhị phân có cùng cấu trúc và quy luật như các định dạng cũ khác với 1 bit dấu, phần mũ 5 bit và 10 bit phần định trị. Định dạng này hiện đang được sử dụng trong ngôn ngữ đồ họa Cg của NVIDIA, và có mặt trong chuẩn mở EXR.

Thông thường thì các số dấu phẩy động được thể hiện trong bộ nhớ máy tính theo thứ tự từ trái sang phải gồm bit dấu, phần mũ, rồi đến phần định trị. Với định dạng nhị phân IEEE 754 chúng thường được biểu diễn bằng các phần sau:

Kiểu	Dấu	Phần mũ	Phần định trị	Tổng số bit	Phân cực mũ	Độ chính xác
Nửa	1	5	10	16	15	11
Đơn	1	8	23	32	127	24
Kép	1	11	52	64	1023	53
Bậc bốn	1	15	112	128	16383	113

Bảng 2.2.1 Các dạng biểu diễn cho chuẩn IEEE 754

Cần lưu ý rằng phần mũ có giá trị âm hay dương, nhưng khi lưu trữ trong máy tính người ta không dùng hệ bù 2 để biểu diễn phần mũ mà lại sử dụng một phương pháp khác: biểu diễn phần mũ dưới dạng một số không dấu nhưng có một giá trị "phân cực" cố định thêm vào. Lấy ví dụ, với định dạng độ chính xác đơn thì giá trị phân cực bằng +127, có nghĩa là để biểu diễn giá trị phần mũ bằng 0 thì người ta lưu trong máy tính các bit là 01111111 tức là +127. Tương tự, ở độ chính xác đơn, giá trị phần mũ là 11111110 (+254) thì giá trị thực phải hiểu là +127 (= 254 – 127). Mỗi định dạng bán chính xác, độ chính xác đơn, độ chính xác kép... đều có một giá trị phân cực riêng của nó...(xem bảng trên). Có hai trường hợp đặc biệt: nếu phần mũ có tất cả các bit bằng 0 thì nó được dùng để biểu diễn các số zero và số không chuẩn hóa, nếu phần mũ có tất cả các bit bằng 1 thì nó được dùng để biểu diễn các vô cực và NaN. Như vậy, giá trị phần mũ của các số chuẩn hóa có tầm nằm trong [-14, 15] ở độ chính xác nửa, [-126, 127] ở độ chính xác đơn, [-1022, 1023] ở độ chính xác kép, hay [-16382, 16383] với độ chính xác bậc bốn. Khi ta nói đến số chuẩn hóa là ta đã loại trừ không xét các số zero, vô cực, NaN và các số không chuẩn hóa.

Cũng cần nhớ rằng, phần định trị trong định dạng nhị phân của IEEE luôn có một bit 1 đầu tiên không được lưu trữ trong máy tính. Nó được gọi là bit "ẩn" hay bit "hiểu ngầm". Chính vì thế, tuy trong máy tính, định dạng độ chính xác đơn có phần định trị gồm 23 bit nhưng ta phải hiểu nó có độ chính xác lên đến 24 bit. Tương tự như vậy, định dạng độ chính xác kép có độ chính xác 53 bit và độ chính xác bậc bốn là 113. Lấy ví dụ, như ta đã chỉ ra ở phần trên, số π , làm tròn đến độ chính xác 24 bit, có: dấu = 0; phần mũ $e = 1$; phần định trị $s = 110010010000111111011011$ (bao gồm cả bit ẩn)

Tổng của giá trị phân cực cho phần mũ (127) và giá trị phần mũ (1) là 128 nên chuỗi 8 bit cần lưu trong máy tính của phần mũ phải là: 10000000. Cuối cùng, toàn bộ giá trị của số π được lưu ở định dạng độ chính xác đơn là 0 10000000 100100100001111111011011 (đã bỏ bit ẩn) = 40490FDB (cơ số 16).

2.2.2 Chuẩn IEEE 32 bit sử dụng trong đề tài

Số thực dấu phẩy động được dùng để biểu diễn các số thực trong tính toán khoa học. Tổng quát một số thực X được biểu diễn theo kiểu số dấu phẩy động như sau: $X = M \times R^E$

Trong đó:

- Đối với chuẩn IEEE 754 - 32 bit, ta có cơ số $R=2$ và bao gồm 32 bit cụ thể:

Bảng 2.2.2 Chuẩn biểu diễn IEEE 754 – 32 bit

- Ví dụ:** Chuyển số thực theo chuẩn IEEE 754 – 32 bit sau về lại số thập phân tương ứng:

Ta có:

$$\Rightarrow X = -1.101011 \times 2^3 = -1101,011 = -13,375$$

CHƯƠNG III: CÁC MODULE PHỤC VỤ VÀ SƠ ĐỒ KHỐI CỦA BỘ FPU

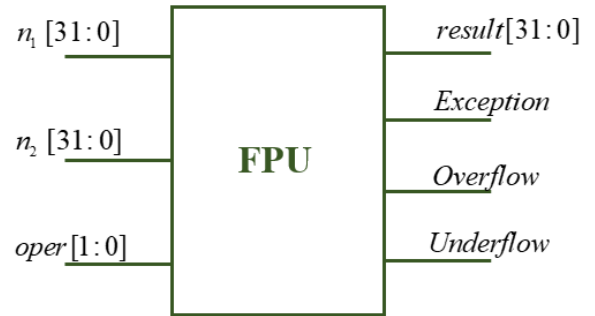
3.1 Sơ đồ khối tổng quát của hệ thống

Bộ FPU được thiết kế trong đề tài bao gồm 3 ngõ vào lần lượt là:

- + n_1, n_2 là hai số đầu vào cần thực hiện tính toán.
- + $oper$ là ngõ lựa chọn phép tính cho hai số trên.

Các ngõ ra lần lượt là:

- + $result$ là kết quả cuối cùng của phép tính.
- + $Exception, Overflow, Underflow$ là các ngõ báo tràn và các trường hợp ngoại lệ.

Hình 3.1 Sơ đồ khối tổng quát của bộ FPU

3.2 Các module phục vụ cho hệ thống

3.2.1 Multiplexer

+ Chức năng: Ứng với mỗi tổ hợp các bit chọn kênh, kênh tương ứng với tổ hợp bit đó sẽ được chọn sang ngõ ra.

+ Nguyên lý: Mỗi bộ tách kênh có hai ngõ vào in0 và in1, bit chọn kênh là sl(select) và ngõ ra là out. Ta biểu diễn thông qua phương trình logic sau: $out = \overline{sl}.in0 + sl.in1$ với sơ đồ khối như hình bên:

Hình 3.2.1 Sơ đồ khối tổng quát của bộ Multiplexer

Từ chương trình trên, ta có thể mở rộng lên thành Mux_8bit, Mux_24bit, Mux_32bit bằng cách kết hợp các module đơn vừa tạo ra trước đó để tăng số bit của các kênh vào.

3.2.2 Reduction_and

+ Chức năng: Phát hiện ra các số thuộc nhóm số ngoại lệ hoặc không phải là số ($Exception$ or NaN) đối với trường hợp toàn các bit 1.

+ Nguyên lý: Module được thực hiện bằng cách and tất cả các bit có trong chuỗi nhị phân lại với nhau, do đó ngõ ra module này chỉ bằng 1 khi và chỉ khi tất cả các ngõ vào đều bằng 1.

Hình 3.2.2 Sơ đồ khối tổng quát của bộ Reduction_and

3.2.3 Reduction_or

+ Chức năng: Phát hiện ra các số thuộc nhóm số ngoại lệ hoặc không phải là số (*Exception or NaN*) đối với trường hợp toàn các bit 0.

+ Nguyên lý: Module được thực hiện bằng cách or tất cả các bit có trong chuỗi nhị phân lại với nhau, do đó ngõ ra module này chỉ bằng 0 khi và chỉ khi tất cả các ngõ vào đều bằng 0.

Hình 3.2.3 Sơ đồ khối tổng quát của bộ Reduction_or

Từ module trên, ta mở rộng lên thành các module cho các đầu vào nhiều bit hơn bằng cách kết hợp các module trước đó.

3.2.4 Reduction_nor

+ Chức năng: Kiểm tra xem ở bộ chia, số chia nó bằng 0 hay không.

+ Nguyên lý: Module được thực hiện bằng cách nor tất cả các bit có trong chuỗi nhị phân lại với nhau, do đó ngõ ra module này chỉ bằng 1 khi và chỉ khi tất cả các ngõ vào đều bằng 0. Đoạn chương trình sau minh họa cho module đó:

Hình 3.2.4 Sơ đồ khối tổng quát của bộ Reduction_nor

3.2.5 Complement

+ Chức năng: Thực hiện phép bù 1 một số nhị phân để phục vụ cho phép toán trừ.

+ Nguyên lý: Module này được thực hiện bằng cách đảo tất cả các bit có trong chuỗi nhị phân bằng cổng NOT.

Hình 3.2.5 Sơ đồ khối tổng quát của bộ Complement

3.2.6 Adder

+ Chức năng: Thực hiện cộng hai số nhị phân lại với nhau cùng với số nhớ trước đó để tạo thành kết quả ở ngõ ra cũng như là bit tràn.

+ Nguyên lý: Module này thực hiện việc xử lý từng bit tương ứng từng cột lại với nhau bao gồm cộng các bit cùng với số tràn ở cột trước đó để thu được kết quả tổng ở từng cột và bit tràn.

Hình 3.2.6 Sơ đồ khối tổng quát của bộ Adder

3.2.7 Complement_2s

- + Chức năng: Thực hiện phép bù 2 để phục vụ cho phép toán trừ.
- + Nguyên lý: Phép bù 2 có được bằng cách cộng kết quả của bộ bù 1 cho 1, việc ấy được thực hiện thông qua một bộ cộng.

Hình 3.2.7 Sơ đồ khối tổng quát của bộ Complement_2s

3.2.8 NormalizeMandfindShift

- + Chức năng: Thực hiện việc chuẩn hóa phần định trị theo tiêu chuẩn nhất định.
- + Nguyên lý: Phần định trị đầu vào là một chuỗi nhị phân 24 bit, ta cần biểu diễn chúng về dạng 1X, do đó những chuỗi nhị phân nào không bắt đầu từ 1 ta phải tiến hành dịch trái chuỗi nhị phân đó để thu được dạng chuẩn hóa, đồng thời lưu lại số lượng bit đã dịch để giảm đi phần số mũ tương ứng lượng bit đã dịch đó.

Hình 3.2.8 Sơ đồ khối tổng quát của bộ chuẩn hóa

3.2.9 Multiplier24bit

- + Chức năng: Thực hiện việc nhân hai số nhị phân 24 bit lại với nhau.
- + Nguyên lý: Bộ nhân được hỗ trợ sẵn bởi ngôn ngữ Verilog nên ta không cần phải xử lý các thành phần bên trong của nó.

Hình 3.2.9 Sơ đồ khối tổng quát của bộ Multiplier

3.2.10 Divider24bit

- + Chức năng: Thực hiện việc chia hai số nhị phân lại với nhau.
- + Nguyên lý: Bộ chia được hỗ trợ sẵn bởi ngôn ngữ Verilog nên ta không cần phải xử lý các thành phần bên trong của nó.

Hình 3.2.10 Sơ đồ khối tổng quát của bộ Divider

CHƯƠNG IV: THIẾT KẾ VÀ GIẢI THUẬT CHO CÁC KHỐI TRONG BỘ FPU

4.1 Thiết kế bộ cộng – trừ

4.1.1 Cơ sở phép toán cộng

Ta mô tả phép tính cộng hai số thực dấu phẩy động dưới dạng sau:

$$M_1 * 2^{E_1} + M_2 * 2^{E_2} = M * 2^E$$

Giả sử, cả M_1, M_2 đều đã được chuẩn hóa và nếu $E_1 = E_2$ thì ta chỉ cần cộng hai phần M_1, M_2 lại với nhau và sau đó chuẩn hóa kết quả. Còn nếu $E_1 \neq E_2$ thì ta cần phải dịch chuyển thay đổi phần số mũ của số có số mũ nhỏ hơn và dịch chuyển phần định trị của số có số mũ nhỏ hơn về bên trái. Ví dụ sau minh họa điều đó:

$$\text{Ta có: } M_1 * 2^{E_1} = 0.111 \times 2^5 \quad \text{và} \quad M_2 * 2^{E_2} = 0.101 \times 2^3$$

Vì $E_1 \neq E_2$ nên ta dịch chuyển M_2 sang phải 2 đơn vị và tăng thêm 2 đơn vị vào số mũ, khi đó:

$$M_2 * 2^{E_2} = 0.101 \times 2^3 = 0.00101 \times 2^5$$

Lúc này, hai số mũ đã bằng nhau nên ta tiến hành cộng phần định trị lại với nhau:

$$0.111 \times 2^5 + 0.00101 \times 2^5 = (0.111 + 0.00101) \times 2^5 = 0.11201 \times 2^5$$

Tuy nhiên, lúc này phần định trị đã xảy ra hiện tượng tràn *overflow* nên ta chuẩn hóa bằng cách dịch phải phần định trị 1 đơn vị và tăng 1 đơn vị cho phần số mũ, kết quả cuối cùng lúc này là:

$$M \times 2^E = 0.11201 \times 2^6$$

Tóm tắt lại, đối với phép cộng ta có:

+ **Bước 1:** Xác định số có số mũ lớn hơn trong hai số này để làm căn cứ cho quá trình tính toán.

+ **Bước 1:** Chuyển hai số thực về cùng một mũ (exponent) bằng cách dịch chuyển chấm động đến khi cả hai số có cùng mũ.

+ **Bước 2:** Thực hiện phép cộng trên phần định trị của hai số thực.

+ **Bước 3:** Xử lý kết quả:

- Kiểm tra và xử lý tràn số nếu có.
- Khi tổng hai định trị bị tràn thì dịch phải nó sang 1 đơn vị và tăng 1 đơn vị cho số mũ.
- Khi kết quả phần định trị chưa chuẩn hóa thì dịch trái nó sang X đơn vị và giảm đi X đơn vị cho phần số mũ.

4.1.2 Cơ sở phép toán trừ

Ta mô tả phép tính trừ hai số thực dấu phẩy động dưới dạng sau:

$$M_1 * 2^{E_1} - M_2 * 2^{E_2} = M * 2^E$$

Tuy nhiên, để thực hiện được phép tính trừ, ta cần phải chuyển đổi nó về phép toán cộng với số bù 2 của số trừ, mà số bù 2 nó được bằng cách cộng thêm 1 vào số bù 1 của số nhị phân đó. Ta minh họa bởi phương trình sau:

$$A - B = A + (B)_2 = A + (B)_1 + 1$$

Trong đó:

+ **Phép bù 1:** Là một phép toán trong hệ thống số nhị phân, được sử dụng trong các thuật toán tính toán trên số dấu phẩy động, trong đó ta cần thực hiện phép trừ bằng phương pháp bù 2. Khi thực hiện phép bù 1 trên một số nhị phân, ta đảo ngược tất cả các bit trong số đó. Nói cách khác, mỗi số 0 trong số ban đầu được thay bằng 1, và mỗi số 1 trong số ban đầu được thay bằng 0. Ví dụ, nếu ta muốn tính bù 1 của số nhị phân 10101, ta sẽ đảo ngược nó thành 01010.

+ **Phép bù 2:** Được thực hiện từ việc cộng thêm 1 đơn vị vào kết quả của phép bù 1. Chẳng hạn, ta có bù 2 của số nhị phân 10101 sẽ được tính bằng $01010 + 1 = 01011$.

Như vậy, từ phép toán trừ ban đầu ta đã chuyển sang phép tính cộng đã được đề cập trước đó. Các bước làm tương tự phép tính cộng, tuy nhiên kết quả cuối cùng của phép cộng bù 2 này lại chia thành hai trường hợp sau:

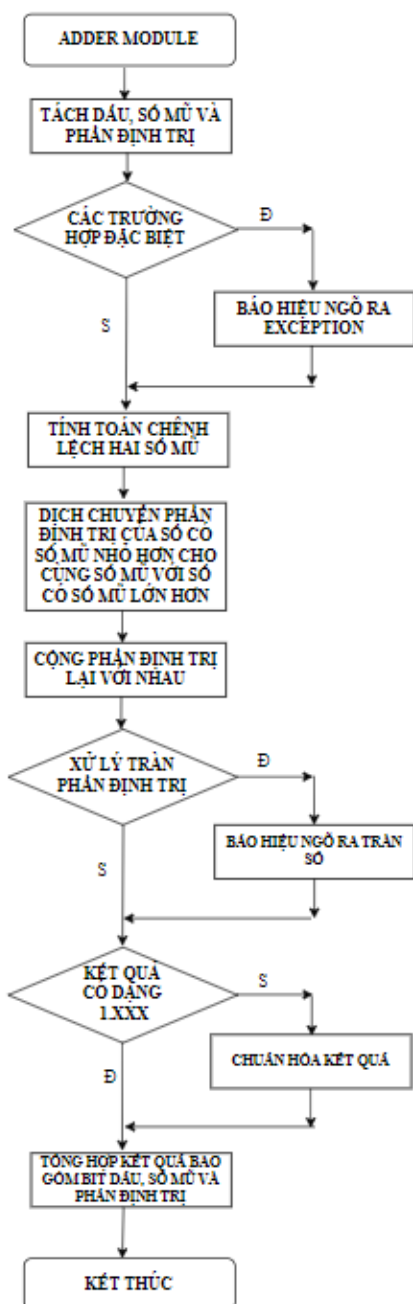
+ Nếu sau khi cộng với bù 2 mà có bit tràn được sinh ra, thì chắc chắn kết quả của phép trừ là số dương, và kết quả thu được từ phép cộng bù 2 chính là kết quả cuối cùng của phép trừ.

+ Nếu sau khi cộng với bù 2 mà không phát sinh bit tràn, thì chắc chắn kết quả của phép trừ là số âm, và kết quả thu được từ phép cộng bù 2 phải được lấy bù 2 thêm một lần nữa để tạo thành kết quả cuối cùng.

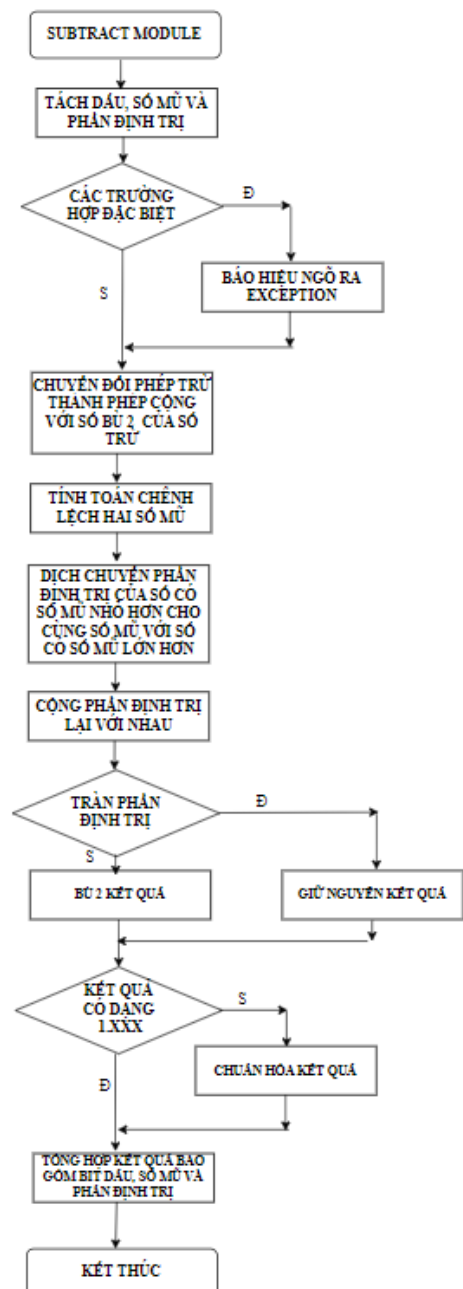
Tóm lại, tùy thuộc vào bit tràn được sinh ra từ bộ cộng bù 2 mà ta lựa chọn kết quả cuối cùng là kết quả trước đó hay kết quả được bù 2 của kết quả trước đó.

4.1.3 Giải thuật cho phép tính cộng – trừ

Ta minh họa quá trình thực hiện các phép toán cộng trừ bởi lưu đồ sau:

Hình 4.1.3.1 Lưu đồ cho phép toán cộng

Hình 4.1.3.2 Lưu đồ cho phép toán trừ

4.2 Thiết kế bộ nhân

4.2.1 Cơ sở phép toán nhân

Ta mô tả phép tính nhân hai số thực dấu phẩy động dưới dạng sau:

$$M_1 * 2^{E_1} \times M_2 * 2^{E_2} = (M_1 M_2) * 2^{E_1 + E_2}$$

Như vậy, đối với phần số mũ ta sẽ cộng chúng lại với nhau và phần định trị sẽ được nhân lại, ví dụ:

$$0.100 * 2^3 \times 0.100 * 2^4 = 0.010 * 2^{3+4}$$

Tuy nhiên, đối với kết quả trên thì phần định trị chưa được chuẩn hóa nên ta chuẩn hóa lại kết quả thành: $0.100 * 2^{3+4-1}$. Khi đó, ta đã thực hiện chuẩn hóa bằng cách dịch trái phần định trị một

đơn vị và trừ đi một đơn vị vào phần số mũ. Kết thúc, nếu phần số mũ không nằm trong dải cho phép

của phần số mũ trong hệ thống thì sẽ xảy ra trường hợp tràn bit phần số mũ, 8 bit số mũ trong tiêu chuẩn IEEE 754-32 bit cho phép biểu diễn các giá trị trong dải từ -128 đến 127. Trong đó, bit đầu tiên được sử dụng để biểu diễn dấu, vì vậy chỉ còn lại 7 bit để biểu diễn phần số mũ. Do đó, số mũ được biểu diễn dưới dạng số nguyên có dấu 2's complement, với số âm được biểu diễn bằng cách lấy bù hai của số dương tương ứng, khi xảy ra tràn bit thì sẽ có tín hiệu báo tràn.

Tóm lại, khi nhân hai số thực dấu phẩy động, ta thực hiện:

+ **Bước 1:** Xác định dấu của kết quả nhân bằng cách XOR dấu của a và b.

+ **Bước 2:** Cộng chỉ số mũ của a và b lại với nhau. Trừ đi giá trị trung bình (127) để tính ra giá trị của chỉ số mũ. Kiểm tra xem phần mũ của số kết quả có vượt quá giới hạn cho phép hay không (giá trị lớn nhất là 255). Nếu vượt quá, ta sẽ trả về giá trị "vô cực" hoặc "báo lỗi", tùy vào ý định sử dụng của người dùng.

+ **Bước 3:** Lấy phần định trị của hai số và thêm bit 1 vào vị trí đầu tiên của dãy nhị phân, sau đó nhân chúng lại với nhau. Kết quả này sẽ cho ta phần định trị của số kết quả.

+ **Bước 4:** Kiểm tra xem phần trị của số kết quả có dạng "1.xxx..." không (trong đó "x" là các số 0 hoặc 1). Nếu có, ta cần dịch trái phần trị và tăng phần mũ đi một đơn vị để đưa phần trị về dạng "0.xxx..."

+ **Bước 5:** Cuối cùng, ta sẽ xây dựng lại số kết quả dựa trên phần dấu, phần mũ và phần trị đã tính được ở các bước trên.

Ví dụ: Giả sử ta cần tính tích của hai số thực dấu phẩy động chuẩn IEEE 754 - 32 bit sau đây:

$$a = -1.25 = 1\ 01111111\ 010000000000000000000000$$

$$b = 0.5 = 0\ 01111110\ 000000000000000000000000$$

Theo các bước trên, ta có thể tính được kết quả như sau:

+ Phần dấu của số kết quả là "1" (tương ứng với phép XOR giữa phần dấu của a và b).

+ Phần mũ của số kết quả là $(124 + 120) - 127 = 117$ (tương ứng với tổng phần mũ của a và b trừ đi giá trị trừ).

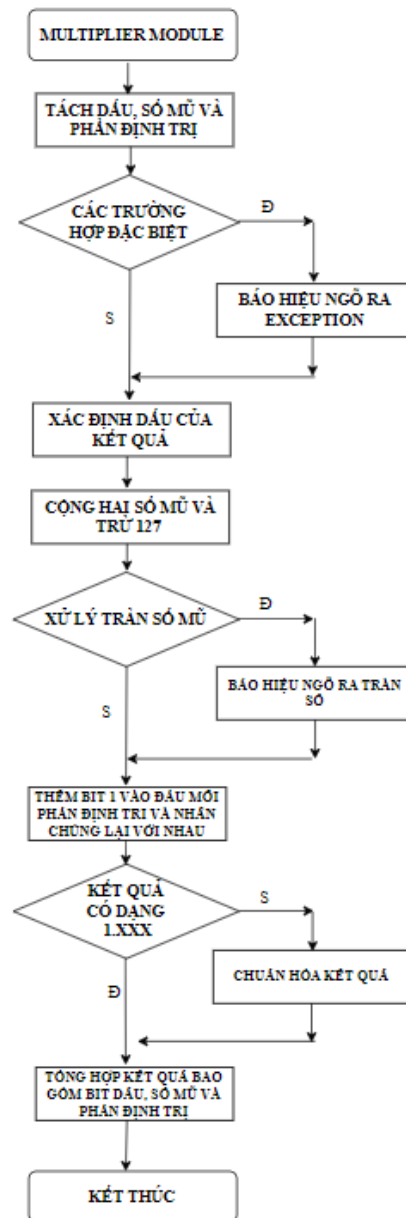
+ Phần định trị của số kết quả là $(1.01... * 2^0) * (1.00... * 2^{-1}) = 1.010... * 2^{-1}$.

+ Vì phần trị của số kết quả có dạng "1.xxx...", nên ta cần dịch trái phần trị và tăng phần mũ lên một đơn vị để đưa phần trị về dạng "0.xxx...". Do đó, phần trị của số kết quả sẽ là 0.101... và phần mũ sẽ là 126.

+ Số kết quả sẽ là: 1 01111110 010100000000000000000000 (tương ứng với phần dấu là 1, phần mũ là 126 và phần trị là 0.101...)

+ Vậy, tích của hai số a và b sẽ là -0.625 , được biểu diễn bởi số thực dấu phẩy động chuẩn IEEE 754 - 32 bit là 1 01111110 010100000000000000000000.

4.2.2 Giải thuật cho phép tính nhân

Hình 4.2.2 Lưu đồ cho phép toán nhân

4.3 Thiết kế bộ chia

4.3.1 Cơ sở phép toán chia

Ta mô tả phép tính chia hai số thực dấu phẩy động dưới dạng sau:

$$(M_1 * 2^{E_1}) : (M_2 * 2^{E_2}) = (M_1 : M_2) * 2^{E_1 - E_2}$$

Đối với phần số mũ ta sẽ trừ chúng lại với nhau và phần định trị sẽ được chia nhau, ví dụ:

$$(0.010 * 2^7) : (0.100 * 2^4) = (0.010 : 0.100) * 2^{7-4} = 0.100 * 2^3$$

Kết thúc nếu phần số mũ không nằm trong dải cho phép của phần số mũ trong hệ thống thì sẽ xảy ra trường hợp tràn bit phần số mũ. Đối với chuẩn số thực IEEE 754 – 32 bit, ta sử dụng 8 bit cho phần số mũ thì dãy giá trị cho phép của phần mũ là từ 1000 0000 cho đến 0111 1111 (từ -128 đến 127), khi xảy ra tràn bit thì sẽ có tín hiệu báo tràn.

Tóm lại, khi chia hai số thực dấu phẩy động, ta thực hiện:

+ **Bước 1:** Xác định dấu của kết quả chia bằng cách XOR dấu của a và b.

+ **Bước 2:** Lấy phần mũ của số bị chia và phép mũ của số chia, trừ chúng với nhau và cộng lại giá trị "127" (giá trị dùng để cộng trong bảng IEEE 754 - 32 bit).

+ **Bước 3:** Kết quả của phép tính này sẽ cho ta phần mũ của số kết quả. Kiểm tra xem phần mũ của số kết quả có nhỏ hơn giới hạn cho phép hay không (giá trị nhỏ nhất là 0). Nếu nhỏ hơn, ta sẽ trả về giá trị "0" hoặc "báo lỗi", tùy vào ý định sử dụng của người dùng.

+ **Bước 4:** Lấy phần định trị của số bị chia và thêm một vào vị trí đầu tiên của dãy nhị phân, sau đó chia chúng cho phần trị của số chia. Kết quả này sẽ cho ta phần trị của số kết quả.

+ **Bước 5:** Kiểm tra xem phần định trị của số kết quả có dạng "1.xxx..." không (trong đó "x" là các số 0 hoặc 1). Nếu có, ta cần dịch trái phần trị và tăng phần mũ đi một đơn vị để đưa phần trị về dạng "0.xxx..."

+ **Bước 6:** Cuối cùng, ta sẽ xây dựng lại số kết quả dựa trên phần dấu, phần mũ và phần trị đã tính được ở các bước trên.

Ví dụ: Giả sử ta cần tính tích của hai số thực dấu phẩy động chuẩn IEEE 754 - 32 bit sau đây:

$$a = -1.25 = 1\ 01111111\ 010000000000000000000000$$

$$b = 0.5 = 0\ 01111110\ 000000000000000000000000$$

+ Phần dấu của số kết quả là "1" (tương ứng với phép XOR giữa phần dấu của a và b).

+ Phần mũ của số kết quả là $127 + (127 - 126) = 128$ (tương ứng với hiệu phép mũ của a và b cộng với giá trị cộng).

+ Phần trị của số kết quả là $(1.01... * 2^0) / (1.00... * 2^{-1}) = 1.010... * 2^{-1}$.

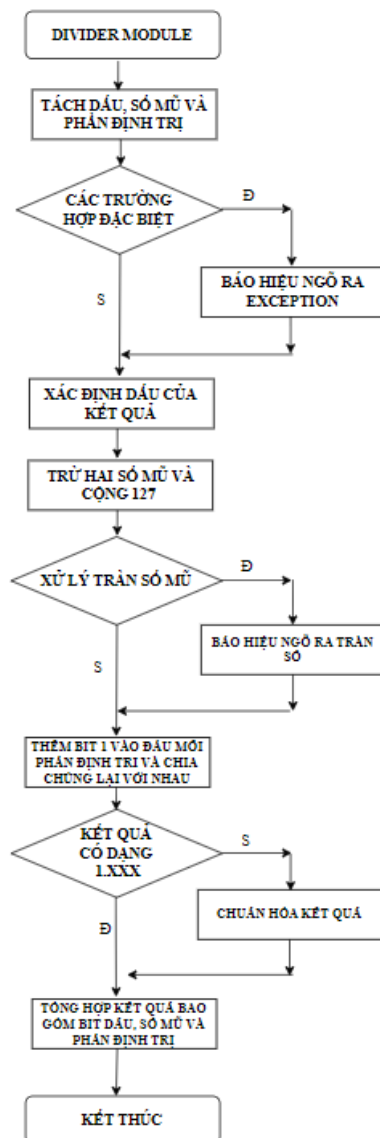
+ Vì phần trị của số kết quả có dạng "1.xxx...", nên ta cần dịch trái phần trị và tăng phần mũ lên một đơn vị để đưa phần trị về dạng "0.xxx...". Do đó, phần trị của số kết quả sẽ là 0.101... và phần mũ sẽ là 128.

+ Kiểm tra xem phần mũ của số kết quả có nhỏ hơn giới hạn cho phép hay không. Trong trường hợp này, phần mũ của số kết quả không nhỏ hơn giới hạn cho phép, nên ta có thể tiếp tục tính toán.

+ Số kết quả sẽ là: 1 10000000 010000000000000000000000 (tương ứng với phần dấu là 1, phần mũ là 132 và phần trị là 0.101...).

+ Vậy, thương của hai số a và b sẽ là -2.5 , được biểu diễn bởi số thực dấu phẩy động chuẩn IEEE 754 - 32 bit là 1 10000000 010000000000000000000000.

4.3.2 Giải thuật cho phép tính chia

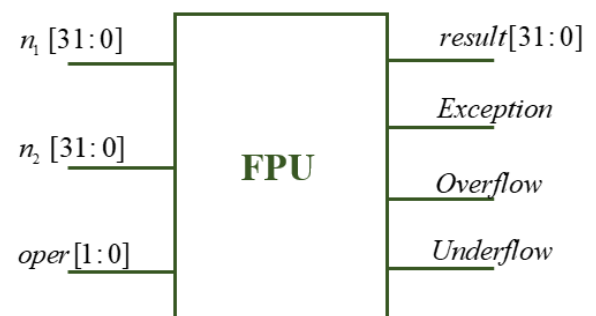

Hình 4.3.2 Lưu đồ cho phép toán chia

4.4 Tổng hợp các module

4.4.1 Tổng hợp các thiết kế

Sau khi thiết kế và xây dựng các module phục vụ cũng như các module tính toán chính trong chương trình ta tiến hành tổng hợp chúng lại với nhau để tạo thành một module hoàn chỉnh với sơ đồ khối như hình bên:

Hình 4.4.1.1 Sơ đồ khối tổng quát của bộ FPU

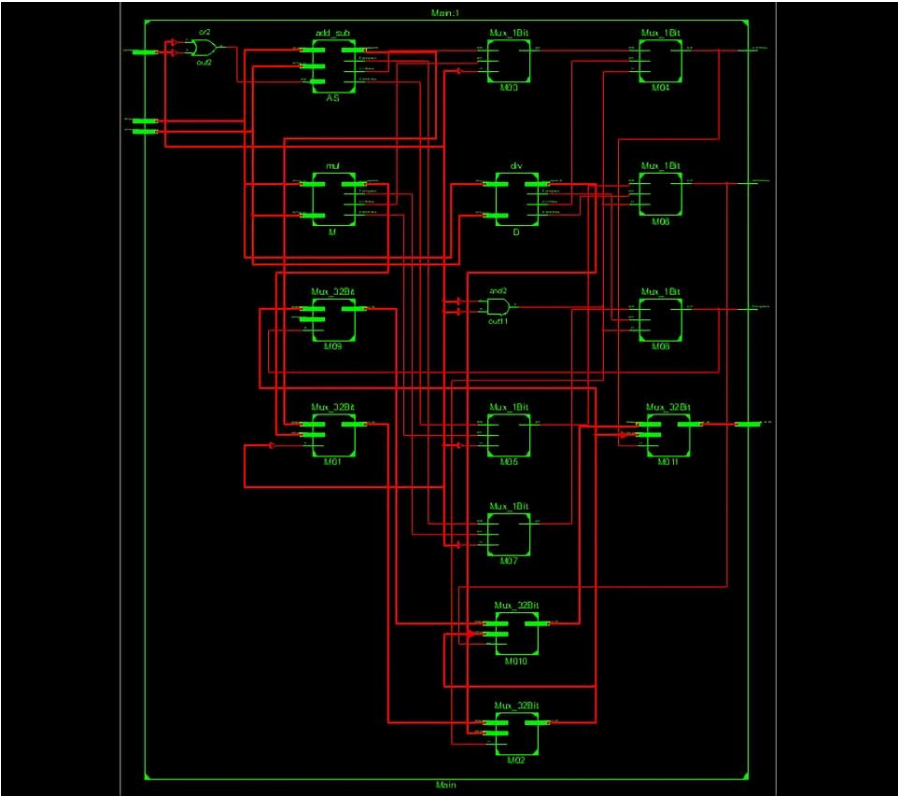
Module sau cùng của chúng ta bao gồm 3 ngõ vào và 4 ngõ ra. Các ngõ vào bao gồm hai số thực dấu phẩy động cần thực hiện tính toán, một ngõ vào chọn phép tính, đối với 4 phép tính ta sử dụng 2 bit nhị phân để phân biệt. Các ngõ ra bao gồm kết quả của phép tính và các ngõ báo tràn số cũng như số ngoại lệ.

Tiến hành nối dây các module tính toán lại với nhau:

Sử dụng các bộ ghép kênh để phân biệt ngõ ra kết quả cũng như các cờ báo tràn, báo ngoại lệ giữa các phép tính kết hợp với ngõ vào chọn *oper*.

Cuối cùng là xử lý kết quả ngõ ra khi gặp phải các trường hợp tràn hay ngoại lệ:

Sau đây là sơ đồ nối dây của hệ thống:

4.4.2 Nguyên lý thực thi các phép tính Sơ đồ nối dây của hệ thống

Dựa vào chương trình của bộ ghép kênh, ta có thể phân biệt các phép tính thông qua bảng sau:

Oper	Phép toán được thực hiện
00	Phép cộng
01	Phép trừ
10	Phép nhân
11	Phép chia

Bảng 4.4.2 Mã oper cho các phép tính

CHƯƠNG V: ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC QUA TEST BENCH

5.1 Mô hình testbench tổng quát

Chương trình sau mô tả cho testbench để mô phỏng hệ thống đã thiết kế:

```

    oper = 2'd0; #50;

    $display("Addition result : %b",result);
    $display("Overflow : %b , Underflow : %b , Exception : %b",Overflow,Underflow,Exception);

    oper = 2'd1; #50;

    $display("Subtraction result : %b",result);
    $display("Overflow : %b , Underflow : %b , Exception : %b",Overflow,Underflow,Exception);

    oper = 2'd2; #50;

    $display("Multiplication result : %b",result);
    $display("Overflow : %b , Underflow : %b , Exception : %b",Overflow,Underflow,Exception);

    oper = 2'd3; #50;

    $display("Division result : %b",result);
    $display("Overflow : %b , Underflow : %b , Exception : %b",Overflow,Underflow,Exception);

end

endmodule

initial begin
    // Initialize Inputs
    n1 = 32'b01000011000011111000111101011100; // 143.56
    n2 = 32'b11000010101011101101111110111110; // -87.437

```

5.2 Mô tả các testcase

+ Khởi tạo ban đầu:

```

    initial begin
        // Initialize Inputs
        n1 = 32'b01000011000011111000111101011100; // 143.56
        n2 = 32'b11000010101011101101111110111110; // -87.437
    end

```

Để thực hiện được các phép tính, ta cần phải khởi tạo các số đầu vào dưới dạng chuẩn IEEE 754 – 32 bit, ở trong ví dụ này ta đưa các toán hạng vào lần lượt là $n_1 = 143.56$ và $n_2 = -87.437$ và được chuyển sang dạng chuẩn IEEE 754 – 32 bit ta được hai chuỗi nhị phân 32 bit như trên. Vì module được thiết kế thực hiện các phép toán cộng, trừ, nhân, chia. Như vậy, để chỉ định thực

hiện một trong số bốn phép toán trên, ta cần phải sử dụng 2 bit nhị phân để tạo thành tổ hợp chọn cho mỗi phép toán, cụ thể:

+ Thực hiện phép toán cộng:

```
oper = 2'd0; #50;

$display("Addition result : %b",result);
$display("Overflow : %b , Underflow : %b , Exception : %b",Overflow,Underflow,Exception);
```

Để thực hiện phép tính cộng, ta sử dụng tổ hợp chọn $oper = 2'd0 = 2'b00$, và sau đó sử dụng lệnh *display* để in giá trị của kết quả tính toán sang màn hình. Cụ thể ở đây ta sẽ in ra giá trị của kết quả phép tính cộng (*result*), giá trị các cờ tràn *underflow*, *overflow* và ngõ báo số ngoại lệ *exception*.

+ Thực hiện phép toán trừ:

```
oper = 2'd1; #50;

$display("Subtraction result : %b",result);
$display("Overflow : %b , Underflow : %b , Exception : %b",Overflow,Underflow,Exception);
```

Để thực hiện phép tính trừ, ta sử dụng tổ hợp chọn $oper = 2'd1 = 2'b01$, và sau đó sử dụng lệnh *display* để in giá trị của kết quả tính toán sang màn hình. Cụ thể ở đây ta sẽ in ra giá trị của kết quả phép tính trừ (*result*), giá trị các cờ tràn *underflow*, *overflow* và ngõ báo số ngoại lệ *exception*.

+ Thực hiện phép toán nhân:

```
oper = 2'd2; #50;

$display("Multiplication result : %b",result);
$display("Overflow : %b , Underflow : %b , Exception : %b",Overflow,Underflow,Exception);
```

Để thực hiện phép tính nhân, ta sử dụng tổ hợp chọn $oper = 2'd2 = 2'b10$, và sau đó sử dụng lệnh *display* để in giá trị của kết quả tính toán sang màn hình. Cụ thể ở đây ta sẽ in ra giá trị của kết quả phép tính nhân (*result*), giá trị các cờ tràn *underflow*, *overflow* và ngõ báo số ngoại lệ *exception*.

+ Thực hiện phép toán chia:

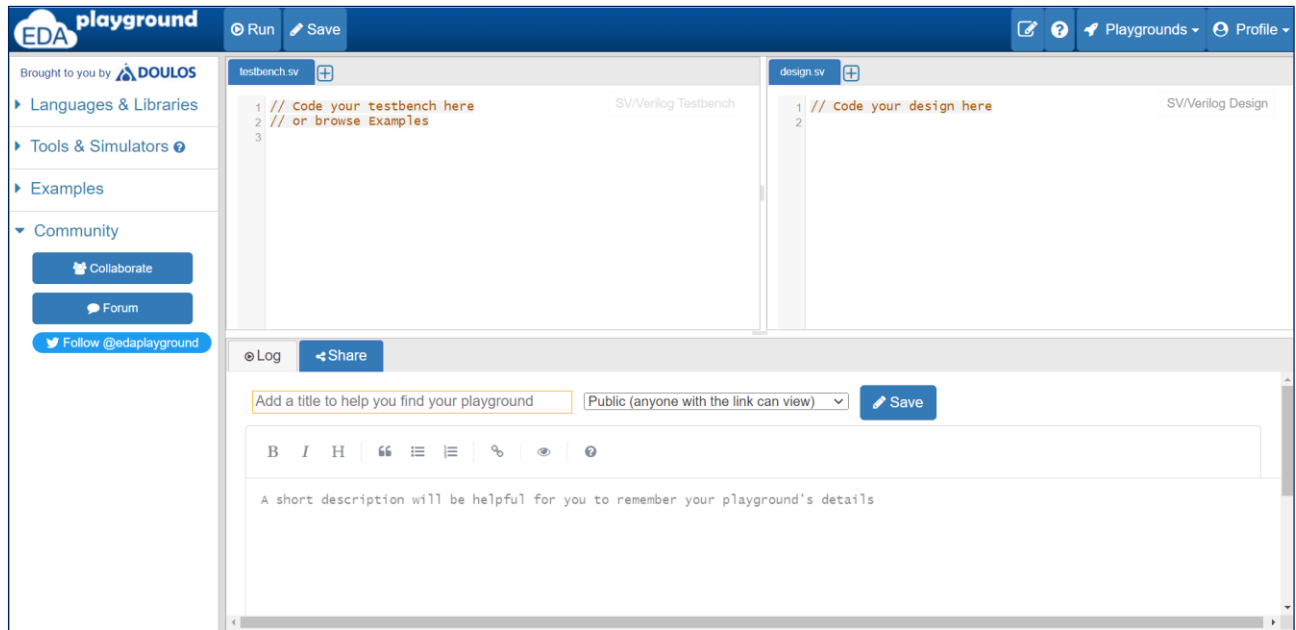
```
oper = 2'd3; #50;

$display("Division result : %b",result);
$display("Overflow : %b , Underflow : %b , Exception : %b",Overflow,Underflow,Exception);
```

Để thực hiện phép tính nhân, ta sử dụng tổ hợp chọn $oper = 2'd3 = 2'b11$, và sau đó sử dụng lệnh *display* để in giá trị của kết quả tính toán sang màn hình. Cụ thể ở đây ta sẽ in ra giá trị của kết quả phép tính chia (*result*), giá trị các cờ tràn *underflow*, *overflow* và ngõ báo số ngoại lệ exception.

5.3 Kết quả đạt được

Tiến hành viết chương trình chính cũng như chương trình testbench vào trang web EDA Playground – trang web hỗ trợ trình biên dịch cho ngôn ngữ Verilog và mô phỏng được kết quả của chương trình cần thực thi:

Hình 5.3.1 Cửa sổ chính của trang web EDAPlayground

Ở khoảng trống bên phải *design.sv* ta sẽ nhập chương trình mô tả hệ thống vào, còn ở khoảng trống bên trái *testbench.sv* chính là nơi ta nhập chương trình testbench vào.

Sau khi nhập chương trình vào, ta tiến hành bấm RUN để xem kết quả mô phỏng, khi đó ta thu được:

```

18      .oper(oper),
19      .result(result),
20      .Overflow(Overflow),
21      .Underflow(Underflow),
22      .Exception(Exception)
23  );
24
25  initial begin
26      // Initialize Inputs
27      n1 = 32'b01000011000011111000111101011100; // 143.56
28      n2 = 32'b1100001010101110110111110111110; // -87.437
29
30      oper = 2'd0; #50;
31
32      $display("Addition result : %b",result);
33      $display("Overflow : %b , Underflow : %b , Exception : %b",Overflow,Underflow,Exception);
34
35      oper = 2'd1; #50;
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000
1001
1002
1003
1004
1005
1006
1007
1008
1009
1010
1011
1012
1013
1014
1015
1016
1017
1018
1019
1020
1021
1022
1023
1024
1025
1026
1027
1028
1029
1030
1031
1032
1033
1034
1035
1036
1037
1038
1039
1040
1041
1042
1043
1044
1045
1046
1047
1048
1049
1050
1051
1052
1053
1054
1055
1056
1057
1058
1059
1060
1061
1062
1063
1064
1065
1066
1067
1068
1069
1070
1071
1072
1073
1074
1075
1076
1077
1078
1079
1080
1081
1082
1083
1084
1085
1086
1087
1088
1089
1090
1091
1092
1093
1094
1095
1096
1097
1098
1099
1100
1101
1102
1103
1104
1105
1106
1107
1108
1109
1110
1111
1112
1113
1114
1115
1116
1117
1118
1119
1120
1121
1122
1123
1124
1125
1126
1127
1128
1129
1130
1131
1132
1133
1134
1135
1136
1137
1138
1139
1140
1141
1142
1143
1144
1145
1146
1147
1148
1149
1150
1151
1152
1153
1154
1155
1156
1157
1158
1159
1160
1161
1162
1163
1164
1165
1166
1167
1168
1169
1170
1171
1172
1173
1174
1175
1176
1177
1178
1179
1180
1181
1182
1183
1184
1185
1186
1187
1188
1189
1190
1191
1192
1193
1194
1195
1196
1197
1198
1199
1200
1201
1202
1203
1204
1205
1206
1207
1208
1209
1210
1211
1212
1213
1214
1215
1216
1217
1218
1219
1220
1221
1222
1223
1224
1225
1226
1227
1228
1229
1230
1231
1232
1233
1234
1235
1236
1237
1238
1239
1240
1241
1242
1243
1244
1245
1246
1247
1248
1249
1250
1251
1252
1253
1254
1255
1256
1257
1258
1259
1260
1261
1262
1263
1264
1265
1266
1267
1268
1269
1270
1271
1272
1273
1274
1275
1276
1277
1278
1279
1280
1281
1282
1283
1284
1285
1286
1287
1288
1289
1290
1291
1292
1293
1294
1295
1296
1297
1298
1299
1300
1301
1302
1303
1304
1305
1306
1307
1308
1309
1310
1311
1312
1313
1314
1315
1316
1317
1318
1319
1320
1321
1322
1323
1324
1325
1326
1327
1328
1329
1330
1331
1332
1333
1334
1335
1336
1337
1338
1339
1340
1341
1342
1343
1344
1345
1346
1347
1348
1349
1350
1351
1352
1353
1354
1355
1356
1357
1358
1359
1360
1361
1362
1363
1364
1365
1366
1367
1368
1369
1370
1371
1372
1373
1374
1375
1376
1377
1378
1379
1380
1381
1382
1383
1384
1385
1386
1387
1388
1389
1390
1391
1392
1393
1394
1395
1396
1397
1398
1399
1400
1401
1402
1403
1404
1405
1406
1407
1408
1409
1410
1411
1412
1413
1414
1415
1416
1417
1418
1419
1420
1421
1422
1423
1424
1425
1426
1427
1428
1429
1430
1431
1432
1433
1434
1435
1436
1437
1438
1439
1440
1441
1442
1443
1444
1445
1446
1447
1448
1449
1450
1451
1452
1453
1454
1455
1456
1457
1458
1459
1460
1461
1462
1463
1464
1465
1466
1467
1468
1469
1470
1471
1472
1473
1474
1475
1476
1477
1478
1479
1480
1481
1482
1483
1484
1485
1486
1487
1488
1489
1490
1491
1492
1493
1494
1495
1496
1497
1498
1499
1500
1501
1502
1503
1504
1505
1506
1507
1508
1509
1510
1511
1512
1513
1514
1515
1516
1517
1518
1519
1520
1521
1522
1523
1524
1525
1526
1527
1528
1529
1530
1531
1532
1533
1534
1535
1536
1537
1538
1539
1540
1541
1542
1543
1544
1545
1546
1547
1548
1549
1550
1551
1552
1553
1554
1555
1556
1557
1558
1559
1560
1561
1562
1563
1564
1565
1566
1567
1568
1569
1570
1571
1572
1573
1574
1575
1576
1577
1578
1579
1580
1581
1582
1583
1584
1585
1586
1587
1588
1589
1590
1591
1592
1593
1594
1595
1596
1597
1598
1599
1600
1601
1602
1603
1604
1605
1606
1607
1608
1609
1610
1611
1612
1613
1614
1615
1616
1617
1618
1619
1620
1621
1622
1623
1624
1625
1626
1627
1628
1629
1630
1631
1632
1633
1634
1635
1636
1637
1638
1639
1640
1641
1642
1643
1644
1645
1646
1647
1648
1649
1650
1651
1652
1653
1654
1655
1656
1657
1658
1659
1660
1661
1662
1663
1664
1665
1666
1667
1668
1669
1670
1671
1672
1673
1674
1675
1676
1677
1678
1679
1680
1681
1682
1683
1684
1685
1686
1687
1688
1689
1690
1691
1692
1693
1694
1695
1696
1697
1698
1699
1700
1701
1702
1703
1704
1705
1706
1707
1708
1709
1710
1711
1712
1713
1714
1715
1716
1717
1718
1719
1720
1721
1722
1723
1724
1725
1726
1727
1728
1729
1730
1731
1732
1733
1734
1735
1736
1737
1738
1739
1740
1741
1742
1743
1744
1745
1746
1747
1748
1749
1750
1751
1752
1753
1754
1755
1756
1757
1758
1759
1760
1761
1762
1763
1764
1765
1766
1767
1768
1769
1770
1771
1772
1773
1774
1775
1776
1777
1778
1779
1780
1781
1782
1783
1784
1785
1786
1787
1788
1789
1790
1791
1792
1793
1794
1795
1796
1797
1798
1799
1800
1801
1802
1803
1804
1805
1806
1807
1808
1809
1810
1811
1812
1813
1814
1815
1816
1817
1818
1819
1820
1821
1822
1823
1824
1825
1826
1827
1828
1829
1830
1831
1832
1833
1834
1835
1836
1837
1838
1839
1840
1841
1842
1843
1844
1845
1846
1847
1848
1849
1850
1851
1852
1853
1854
1855
1856
1857
1858
1859
1860
1861
1862
1863
1864
1865
1866
1867
1868
1869
1870
1871
1872
1873
1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880
1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900
1901
1902
1903
1904
1905
1906
1907
1908
1909
1910
1911
1912
1913
1914
1915
1916
1917
1918
1919
1920
1921
1922
1923
1924
1925
1926
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940
1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025
2026
2027
2028
2029
2030
2031
2032
2033
2034
2035
2036
2037
2038
2039
2040
2041
2042
2043
2044
2045
2046
2047
2048
2049
2050
2051
2052
2053
2054
2055
2056
2057
2058
2059
2060
2061
2062
2063
2064
2065
2066
2067
2068
2069
2070
2071
2072
2073
2074
2075
2076
2077
2078
2079
2080
2081
2082
2083
2084
2085
2086
2087
2088
2089
2090
2091
2092
2093
2094
2095
2096
2097
2098
2099
2100
2101
2102
2103
2104
2105
2106
2107
2108
2109
2110
2111
2112
2113
2114
2115
2116
2117
2118
2119
2120
2121
2122
2123
2124
2125
2126
2127
2128
2129
2130
2131
2132
2133
2134
2135
2136
2137
2138
2139
2140
2141
2142
2143
2144
2145
2146
2147
2148
2149
2150
2151
2152
2153
2154
2155
2156
2157
2158
2159
2160
2161
2162
2163
2164
2165
2166
2167
2168
2169
2170
2171
2172
2173
2174
2175
2176
2177
2178
2179
2180
2181
2182
2183
2184
2185
2186
2187
2188
2189
2190
2191
2192
2193
2194
2195
2196
2197
2198
2199
2200
2201
2202
2203
2204
2205
2206
2207
2208
2209
2210
2211
2212
2213
2214
2215
2216
2217
2218
2219
2220
2221
2222
2223
2224
2225
2226
2227
2228
2229
2230
2231
2232
2233
2234
2235
2236
2237
2238
2239
2240
2241
2242
2243
2244
2245
2246
2247
2248
2249
2250
2251
2252
2253
2254
2255
2256
2257
2258
2259
2260
2261
2262
2263
2264
2265
2266
2267
2268
2269
2270
2271
2272
2273
2274
2275
2276
2277
2278
2279
2280
2281
2282
2283
2284
2285
2286
2287
2288
2289
2290
2291
2292
2293
2294
2295
2296
2297
2298
2299
2300
2301
2302
2303
2304
2305
2306
2307
2308
2309
2310
2311
2312
2313
2314
2315
2316
2317
2318
2319
2320
2321
2322
2323
2324
2325
2326
2327
2328
2329
2330
2331
2332
2333
2334
2335
2336
2337
2338
2339
2340
2341
2342
2343
2344
2345
2346
2347
2348
2349
2350
2351
2352
2353
2354
2355
2356
2357
2358
2359
2360
2361
2362
2363
2364
2365
2366
2367
2368
2369
2370
2371
2372
2373
2374
2375
2376
2377
2378
2379
2380
2381
2382
2383
2384
2385
2386
2387
2388
2389
2390
2391
2392
2393
2394
2395
2396
2397
2398
2399
2400
2401
2402
2403
2404
2405
2406
2407
2408
2409
2410
2411
2412
2413
2414
2415
2416
2417
2418
2419
2420
2421
2422
2423
2424
2425
2426
2427
2428
2429
2430
2431
2432
2433
2434
2435
2436
2437
2438
2439
2440
2441
2442
2443
2444
2445
2446
2447
2448
2449
2450
2451
2452
2453
2454
2455
2456
2457
2458
2459
2460
2461
2462
2463
2464
2465
2466
2467
2468
2469
2470
2471
2472
2473
2474
2475
2476
2477
2478
2479
2480
2481
2482
2483
2484
2485
2486
2487
2488
2489
2490
2491
2492
2493
2494
2495
2496
2497
2498
2499
2500
2501
2502
2503
2504
2505
2506
2507
2508
2509
2510
2511
2512
2513
2514
2515
2516
2517
2518
2519
2520
2521
2522
2523
2524
2525
2526
2527
2528
2529
2530
2531
2532
2533
2534
2535
2536
2537
2538
2539
2540
2541
2542
2543
2544
2545
2546
2547
2548
2549
2550
2551
2552
2553
2554
2555
2556
2557
2558
2559
2560
2561
2562
2563
2564
2565
2566
2567
2568
2569
2570
2571
2572
2573
2574
2575
2576
2577
2578
2579
2580
2581
2582
2583
2584
2585
2586
2587
2588
2589
2590
2591
2592
2593
2594
2595
2596
2597
2598
2599
2600
2601
2602
2603
2604
2605
2606
2607
2608
2609
2610
2611
2612
2613
2614
2615
2616
2617
2618
2619
2620
2621
2622
2623
2624
2625
2626
2627
2628
2629
2630
2631
2632
2633
2634
2635
2636
2637
2638
2639
2640
2641
2642
2643
2644
2645
2646
2647
2648
2649
2650
2651
2652
2653
2654
2655
26
```

tính rơi vào hiện tượng tràn trên, tràn dưới. Như vậy, các kết quả in ra *Exception*, *Overflow*, *Undeflow* luôn ở **mức 0**.

5.4.1 Đối với phép toán cộng:

+ Kết quả thu được từ chương trình là: 01000010011000000111110111110100, chuyển kết quả trên về lại thập phân ta được:

s	e								m																					
0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0

Bảng 5.4.1 Kết quả phép tính cộng

+ $s = 0 \rightarrow$ kết quả phép tính dương

+ $e = 10000100_2 = 132_{10} \Rightarrow E = 132 - 127 = 5$

+ $M = 11000000111110111110100$

$$\begin{aligned} \Rightarrow X &= 1.M \times 2^E = 1.11000000111110111110100 \times 2^5 \\ &= 111000.000111110111110100_2 \\ &= 56,1230010986 \end{aligned}$$

Đổi chiều lại kết quả thực tế: $n_1 + n_2 = 143.56 + (-87.437) = 56.123$

\rightarrow Như vậy, kết quả thu được trên thực tế và chương trình rất giống nhau.

5.4.2 Đối với phép toán trừ:

+ Kết quả thu được từ chương trình là: 01000011011001101111111100111011, chuyển kết quả trên về lại thập phân ta được:

s	e									m																					
0	1	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1

Bảng 5.4.2 Kết quả phép tính trừ

+ $s = 0 \rightarrow$ kết quả phép tính dương.

+ $e = 100000110_2 = 134_{10} \Rightarrow E = 134 - 127 = 7$

+ $M = 11001101111111100111011$

$$\begin{aligned} \Rightarrow X &= 1.M \times 2^E = 1.11001101111111100111011 \times 2^7 \\ &= 11100110.11111100111011_2 \\ &= 230,9879760742 \end{aligned}$$

Đổi chiều lại kết quả thực tế: $n_1 - n_2 = 143.56 - (-87.437) = 230.997$

\rightarrow Như vậy, kết quả thu được trên thực tế và chương trình khá giống nhau, sở dĩ có sự sai lệch vì số bit biểu diễn chưa đủ lớn để đảm bảo tính trung thực tuyệt đối cho kết quả.

5.4.3 Đối với phép toán nhân:

+ Kết quả thu được từ chương trình là: 11000110010001000010000111010, chuyển kết quả trên về lại thập phân ta được:

s	e								m																							
1	1	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0	0	1	0	

Bảng 5.4.3 Kết quả phép tính nhân

+ $s = 1 \rightarrow$ kết quả phép tính là âm.

$$+ e = 10001100_2 = 140_{10} \Rightarrow E = 140 - 127 = 13$$

$$+ M = 10001000010000111010$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow X &= -1.M \times 2^E = 1.10001000010000111010 \times 2^{13} \\ &= -11000100001000.0111010_2 \\ &= -12552,453125 \end{aligned}$$

Đổi chiều lại kết quả thực tế: $n_1 \times n_2 = 143.56 \times (-87.437) = -12552,45572$

\rightarrow Như vậy, kết quả thu được trên thực tế và chương trình khá giống nhau, sở dĩ có sự sai lệch vì số bit biểu diễn chưa đủ lớn để đảm bảo tính trung thực tuyệt đối cho kết quả.

5.4.4 Đối với phép toán chia:

+ Kết quả thu được từ chương trình là: 10111111110100100010100010111010, chuyển kết quả trên về lại thập phân ta được:

s	e								m																							
1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	1	1	1	0	1	0	

Bảng 5.4.4 .1 Kết quả phép tính chia

+ $s = 1 \rightarrow$ kết quả phép tính là âm.

$$+ e = 01111111_2 = 127_{10} \Rightarrow E = 127 - 127 = 0$$

$$+ M = 10100100010100010111010$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow X &= -1.M \times 2^E = -1.10100100010100010111010 \times 2^0 \\ &= -1.10100100010100010111010_2 \\ &= -1.6418678761 \end{aligned}$$

Đổi chiều lại kết quả thực tế: $n_1 : n_2 = 143.56 : (-87.437) = -1,641867859$

\rightarrow Như vậy, kết quả thu được trên thực tế và chương trình khá giống nhau, sở dĩ có sự sai lệch vì số bit biểu diễn chưa đủ lớn để đảm bảo tính trung thực tuyệt đối cho kết quả.

Ta có bảng tóm tắt các kết quả như sau:

OPER	CALCULATION	ACTUAL RESULTS	SIMULATION	DEVIATION
00	Addition	56,123	56,1230010986	$1,96 \times 10^{-6} \%$
01	Subtraction	230.997	230,9879760742	$3,9 \times 10^{-3} \%$
10	Multiplication	-12552,45572	-12552,453125	$2,06 \times 10^{-5} \%$
11	Devision	-1,641867859	-1.6418678761	$1,04 \times 10^{-6} \%$

Bảng 5.4.4.2 Tổng hợp các kết quả và sai số

5.5 Các trường hợp ngoại lệ

Để tăng thêm tính trực quan cho hệ thống, ta tiến hành khảo sát thêm trường hợp thử nghiệm với đầu vào ngoại lệ nhằm kiểm tra hoạt động của các ngõ ra *Overflow*, *Underflow* và *Exception*.

```
initial begin
// Initialize Inputs
n1 = 32'b01111111100011111000111101011100;
n2 = 32'b1100001010101110110111110111110;
```

Hình 5.5.1 Trường hợp ngoại lệ phần mũ toàn bit 1

Ở đây, ta chọn $n_1 = 01111111100011111000111101011100$ với các bit phần số mũ toàn bit 1, quan sát kết quả mô phỏng của chương trình.

```
Addition result : 11111111111111111111111111111111
overflow : 0 , Underflow : 0 , Exception : 1
Subtraction result : 11111111111111111111111111111111
overflow : 0 , Underflow : 0 , Exception : 1
Multiplication result : 11111111100000000000000000000000
overflow : 1 , Underflow : 0 , Exception : 1
Division result : 11111111111111111111111111111111
overflow : 0 , Underflow : 0 , Exception : 1
```

Hình 5.5.2 Các kết quả tính toán và giá trị các cờ trong trường hợp ngoại lệ

Như vậy, cờ báo số ngoại lệ *Exception* trong cả bốn trường hợp trên đều lên mức 1, báo hiệu số đầu vào ngoại lệ do tồn tại 8 bit 1 tương ứng phần số mũ của số n_1 . Ngoài ra, ở phép nhân còn xảy ra thêm trường hợp tràn trên *Overflow* đối với số mũ. Vì phát hiện được các trạng thái ngoại lệ trên do đó ngõ ra *result* cũng đã được chuẩn hóa về đúng định dạng như đã được quy định trong chương trình.

CHƯƠNG VI: KẾT LUẬN VÀ HƯỚNG PHÁT TRIỂN

6.1 Đánh giá và nhận xét

Thông qua việc đánh giá và kiểm tra dựa trên testbench, ta nhận thấy rằng:

- + Các phép toán được thực hiện luân phiên nhau tùy vào mã lệnh oper ta đưa vào bộ tính toán.
- + Các kết quả được in ra với độ chính xác theo chuẩn IEEE 754 – 32 bit lên tới 24 bit.
- + Các giá trị cờ báo tràn *overflow*, *underflow* cũng như cờ báo ngoại lệ cũng được in ra màn hình rất chính xác, với mức logic 0 khi bình thường và mức logic 1 khi phép tính rơi vào các trường hợp đặc biệt đó.
- + Cả bốn phép toán đều cho ra kết quả tính toán rất chính xác so với thực tế, với sai số hầu như là gần 0%. Cụ thể, với hai số đại diện như trên ta tính toán được đối với phép cộng sai số chỉ vón vẹn $1,96 \times 10^{-6} \%$, đối với phép trừ là $3,9 \times 10^{-3} \%$, cũng như phép nhân là $2,06 \times 10^{-5} \%$ và phép chia là $1,04 \times 10^{-6} \%$. Các con số trên đã cho ta thấy được sự thành công cũng như là độ chính xác mà hệ thống mang lại.

Nhìn chung, đề tài đã đạt được những mục tiêu cơ bản đã đặt ra trước đó cũng như đã xây dựng gần như hoàn chỉnh khối tính toán số thực dấu phẩy động. Song còn nhiều hạn chế trong đề tài như:

- + Chương trình còn khá dài dòng do tồn tại một số module phục vụ chưa được tối ưu hóa, một số giải thuật chưa được tinh giản và chưa đảm bảo tính chặt chẽ, bao quát tất cả các trường hợp có thể xảy ra trong quá trình tính toán.
- + Số lượng phép tính còn giới hạn trong phạm vi 4 phép tính: cộng, trừ, nhân, chia.
- + Độ chính xác chưa quá hoàn hảo do số bit biểu diễn các số thực chỉ giới hạn trong phạm vi 32 bit.

6.2 Hướng phát triển của đề tài

Nhằm khai thác triệt để những ưu điểm nổi bật đồng thời khắc phục và tối ưu những hạn chế mà đề tài gặp phải. Trong tương lai chúng ta có thể phát triển đề tài này ngày càng hoàn thiện hơn, tối ưu hơn để chúng thực sự trở thành một bộ tính toán số thực dấu phẩy động hoàn hảo nhất, thậm chí là ngang tầm với những bộ FPU đã, đang và sẽ được sử dụng trong đời sống công nghệ 4.0. Cụ thể:

- + FPU được thiết kế bởi với độ chính xác theo tiêu chuẩn IEEE754. Nó không chỉ giải quyết các phép tính cơ bản với số thực dấu phẩy động như: cộng, trừ, nhân, chia mà còn có thể xử lý các hoạt động như dịch, xác định căn bậc và các chức năng siêu việt như sin, cos.
- + Một trong những hướng phát triển của bộ FPU là tăng tốc độ xử lý. Với sự tăng cường của các công nghệ mới như kiến trúc vi xử lý, bộ nhớ RAM và các bộ xử lý đồ họa, bộ FPU có thể được phát triển để tận dụng các công nghệ này và tăng tốc độ xử lý số học.

+ Với các ứng dụng yêu cầu độ chính xác cao như máy tính vật lý, khoa học dữ liệu, hoặc tài chính, cải tiến độ chính xác của bộ FPU sẽ rất quan trọng. Những cải tiến này có thể đạt được thông qua việc tăng số bit của các số thập phân dấu chấm động hoặc sử dụng các kỹ thuật mới để tính toán các số thập phân.

+ Thiết kế và tích hợp thêm bộ chuyển đổi từ số thập phân sang chuẩn biểu diễn số thực dấu phẩy động IEEE 754, khả năng nhập liệu từ các thiết bị ngoại vi như bàn phím máy tính,...

+ Hơn nữa, bộ FPU cũng có thể được phát triển để tương thích với các công nghệ mới như trí tuệ nhân tạo (AI) và học sâu (deep learning). Việc phát triển bộ FPU nhằm tối ưu hóa tính toán số học cho các mô hình AI và học sâu có thể giúp tăng tốc độ và hiệu suất của các ứng dụng này.

+ Ngoài ra, bộ FPU cũng có thể được phát triển để tương thích với các thiết bị di động như smartphone và máy tính bảng. Với sự phổ biến của các ứng dụng di động và tính năng xử lý số học yêu cầu cao, việc phát triển bộ FPU có thể giúp cải thiện hiệu suất và độ chính xác của các ứng dụng di động này.

PHẦN PHỤ LỤC
BẢNG PHÂN CÔNG NHIỆM VỤ

Nội dung thực hiện	Sinh viên thực hiện	Mức độ hoàn thiện
CHƯƠNG 1: TỔNG QUAN		
Nội dung: + Đặt vấn đề, mục tiêu, nội dung, bố cục và giới hạn của đề tài. + Tổng hợp nội dung các thành viên.	Nguyễn Thị Trúc Mai	Tốt
CHƯƠNG 2: CƠ SỞ LÝ THUYẾT		
Nội dung : + Giới thiệu về phương pháp biểu diễn số thực dấu phẩy động. + Tìm hiểu về chuẩn IEEE 754 – chuẩn dấu phẩy động trong máy tính ngày nay.	Nguyễn Quỳnh Đình	Tốt
CHƯƠNG 3: CÁC MODULE PHỤC VỤ VÀ SƠ ĐỒ KHỐI CỦA BỘ FPU		
Nội dung: + Sơ đồ khối của hệ thống + Các module phục vụ cho hệ thống	Phạm Lê Trường Vũ	Tốt
CHƯƠNG 4: THIẾT KẾ VÀ GIẢI THUẬT		
Nội dung: + Thiết kế bộ cộng – trừ + Thiết kế bộ nhân – chia + Tổng hợp các module	Đỗ Trung Hậu	Tốt
CHƯƠNG 5: ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC QUA TESTBENCH		
Nội dung: + Mô hình testbench tổng quát + Mô tả các testcase + Kết quả đạt được + Nhận xét	Phan Văn Nguyên	Tốt
CHƯƠNG 6: KẾT LUẬN VÀ HƯỚNG PHÁT TRIỂN		
Nội dung: + Đánh giá và nhận xét + Hướng phát triển trong tương lai + Định dạng file, rà soát lỗi chính tả, ngữ pháp, ngữ nghĩa, bố cục,...	Nguyễn Thị Trúc Mai	Tốt

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Digital Systems Design Using VHDL Hardcover – March 30, 2007 by Jr. Charles H. Roth (Author), Lizy K. John (Author).
- [2] Design of a Floating-Point Fused Add-Subtract Unit Using Verilog Mayank Sharma, Prince Nagar, Ghanshyam Kumar Singh & Ram Mohan Mehra ,Department of Electronics and Communication Engineering School of Engineering & Technology Sharda University, Knowledge Park-III, Greater Noida, (UP), India.
- [3] Design of Floating Point Multiplier for Signal Processing Applications - A. Rakesh Babu, R. Saikiran and Sivanantham S. School of Electronics Engineering, VIT UniversityVellore – 632014, Tamilnadu, India.{rakesh40622348,saikiran.18692}@gmail.com , ssivanantham@vit.ac.in
- [4] Website, <https://github.com/>

PHỤ LỤC

CHƯƠNG TRÌNH CHÍNH VÀ TESTBENCH

PHẦN 1: CHƯƠNG TRÌNH CHÍNH

1. Các module phục vụ trong chương trình

```
module Reduction_and8bit(input [7:0] in,output out);
    wire w1,w2,w3,w4,w5,w6;
    and(w1,in[1],in[0]);
    and(w2,in[2],w1);
    and(w3,in[3],w2);
    and(w4,in[4],w3);
    and(w5,in[5],w4);
    and(w6,in[6],w5);
    and(out,in[7],w6);
endmodule
```

```
module Reduction_or8bit(input [7:0] in,output out);
    wire w1,w2,w3,w4,w5,w6;
    or(w1,in[1],in[0]);
    or(w2,in[2],w1);
    or(w3,in[3],w2);
    or(w4,in[4],w3);
    or(w5,in[5],w4);
    or(w6,in[6],w5);
    or(out,in[7],w6);
endmodule
```

```
module Reduction_or24bit(input [23:0] in,output out);
    Reduction_or8bit R001(.in(in[7:0]),.out(o1));
    Reduction_or8bit R002(.in(in[15:8]),.out(o2));
    Reduction_or8bit R003(.in(in[23:16]),.out(o3));
    or(out,o1,o2,o3);
endmodule
```

```
module Reduction_nor31bit(input [30:0] in,output out);
    Reduction_or24bit R001(.in(in[23:0]),.out(o1));
    Reduction_or8bit R002(.in({1'b0,in[30:24]}),.out(o2));
    nor(out,o1,o2);
endmodule
```

```

module Complement8bit(input [7:0] in,output [7:0] out);
    not(out[0],in[0]);
    not(out[1],in[1]);
    not(out[2],in[2]);
    not(out[3],in[3]);
    not(out[4],in[4]);
    not(out[5],in[5]);
    not(out[6],in[6]);
    not(out[7],in[7]);
endmodule

module Complement24bit(input [23:0] in,output [23:0] out);
    Complement8bit C01(.in(in[7:0]),.out(out[7:0]));
    Complement8bit C02(.in(in[15:8]),.out(out[15:8]));
    Complement8bit C03(.in(in[23:16]),.out(out[23:16]));
endmodule

module Adder4bit(input [3:0] a,input [3:0] b,input cin,output [3:0]sum,output cout);
    wire g0,g1,g2,g3,p0,p1,p2,p3,c2,c1,c0;
    assign g0 = a[0]&b[0];
    assign g1 = a[1]&b[1];
    assign g2 = a[2]&b[2];
    assign g3 = a[3]&b[3];
    assign p0 = a[0]^b[0];
    assign p1 = a[1]^b[1];
    assign p2 = a[2]^b[2];
    assign p3 = a[3]^b[3];
    assign c0 = g0 | ( p0 & cin);
    assign c1 = g1 | (p1&g0) | (p1&p0&cin);
    assign c2 = g2 | (p2&g1) | (p2&p1&g0) | (p2&p1&p0&cin);
    assign cout = g3 | (p3&g2) | (p3&p2&g1) | (p3&p2&p1&g0) | (p3&p2&p1&p0&cin);

    xor(sum[0],p0,cin);
    xor(sum[1],p1,c0);
    xor(sum[2],p2,c1);
    xor(sum[3],p3,c2);

endmodule

module Adder8bit(input [7:0] a,input [7:0] b,input cin,output [7:0]sum,output cout);
    Adder4bit ADD01(.a(a[3:0]),.b(b[3:0]),.cin(cin),.sum(sum[3:0]),.cout(ctemp));
    Adder4bit ADD02(.a(a[7:4]),.b(b[7:4]),.cin(ctemp),.sum(sum[7:4]),.cout(cout));
endmodule

```



```

module Adder9bit(input [8:0] a,input [8:0] b,input cin,output [8:0]sum,output cout);
    Adder8bit ADD01(.a(a[7:0]),.b(b[7:0]),.cin(cin),.sum(sum[7:0]),.cout(ctemp));
    xor(sum[8],a[8],b[8],ctemp);
    assign cout = a[8]&b[8] | a[8]&ctemp | ctemp&b[8];
endmodule

module Adder24bit(input [23:0] a,input [23:0] b,input cin,output [23:0]sum,output cout);
    Adder8bit ADD01(.a(a[7:0]),.b(b[7:0]),.cin(cin),.sum(sum[7:0]),.cout(ctemp1));
    Adder8bit ADD02(.a(a[15:8]),.b(b[15:8]),.cin(ctemp1),.sum(sum[15:8]),.cout(ctemp2));
    Adder8bit ADD03(.a(a[23:16]),.b(b[23:16]),.cin(ctemp2),.sum(sum[23:16]),.cout(cout));
endmodule

module Complement8bit_2s(input [7:0] in,output [7:0] out);
    wire [7:0] outtemp;
    Complement8bit C01(.in(in),.out(outtemp));
    Adder8bit ADD01(.a(outtemp),.b(8'b0000_0001),.cin(1'b0),.sum(out),.cout());
endmodule

module Complement24bit_2s(input [23:0] in,output [23:0] out);
    wire [23:0] outtemp;
    Complement24bit C01(.in(in),.out(outtemp));
    Adder24bit ADD01(.a(outtemp),.b(24'b0000_0000_0000_0000_0001),.cin(1'b0),.sum(out),.cout());
endmodule

module Mux_1Bit(input in0,input in1 ,input s1,output out);
    wire w1,w2,invS1;
    not(invS1,s1);
    and(w1,in0,invS1);
    and(w2,in1,s1);
    or(out,w1,w2);
endmodule

module Mux_8Bit(input [7:0] in0,input [7:0] in1 ,input s1,output [7:0] out);
    Mux_1Bit M01(.in0(in0[0]),.in1(in1[0]) ,.s1(s1),.out(out[0]));
    Mux_1Bit M02(.in0(in0[1]),.in1(in1[1]) ,.s1(s1),.out(out[1]));
    Mux_1Bit M03(.in0(in0[2]),.in1(in1[2]) ,.s1(s1),.out(out[2]));
    Mux_1Bit M04(.in0(in0[3]),.in1(in1[3]) ,.s1(s1),.out(out[3]));
    Mux_1Bit M05(.in0(in0[4]),.in1(in1[4]) ,.s1(s1),.out(out[4]));
    Mux_1Bit M06(.in0(in0[5]),.in1(in1[5]) ,.s1(s1),.out(out[5]));
    Mux_1Bit M07(.in0(in0[6]),.in1(in1[6]) ,.s1(s1),.out(out[6]));
    Mux_1Bit M08(.in0(in0[7]),.in1(in1[7]) ,.s1(s1),.out(out[7]));
endmodule

module Mux_24Bit(input [23:0] in0,input [23:0] in1 ,input s1,output [23:0] out);
    Mux_8Bit M01(.in0(in0[7:0]),.in1(in1[7:0]) ,.s1(s1),.out(out[7:0]));
    Mux_8Bit M02(.in0(in0[15:8]),.in1(in1[15:8]) ,.s1(s1),.out(out[15:8]));
    Mux_8Bit M03(.in0(in0[23:16]),.in1(in1[23:16]) ,.s1(s1),.out(out[23:16]));
endmodule

```

```

module Mux_32Bit(input [31:0] in0,input [31:0] in1 ,input s1,output [31:0] out);
    Mux_24Bit M01(.in0(in0[23:0]),.in1(in1[23:0]),.s1(s1),.out(out[23:0]));
    Mux_8Bit M02(.in0(in0[31:24]),.in1(in1[31:24]),.s1(s1),.out(out[31:24]));
endmodule

module Multiplier24bit(input [23:0] a,input [23:0] b,output [47:0]mul);
    assign mul = a*b;
endmodule

module Divider24bit(input [47:0] a,input [23:0] b,output [24:0]div);
    wire [47:0] div_temp;
    assign div_temp = a/b;
    assign div = div_temp[24:0];
endmodule

module normalizeMandfindShift(
    input[23:0] M_result,
    input M_carry,
    input real_oper,
    output reg [22:0] normalized_M,
    output reg [4:0] shift
    );

reg [23:0] M_temp;

always @(*)
begin
    if(M_carry & !real_oper)
    begin
        normalized_M = M_result[23:1] + {22'b0,M_result[0]};
        shift = 5'd0;
    end
    else
begin
    casex(M_result)
        24'b1xxx_xxxx_xxxx_xxxx_xxxx_xxxx:
        begin
            normalized_M = M_result[22:0];
            shift = 5'd0;
        end
        24'b01xx_xxxx_xxxx_xxxx_xxxx_xxxx:
        begin
            M_temp = M_result << 1;
            normalized_M = M_temp[22:0];
            shift = 5'd1;
        end
    end
end

```

```

24'b001x_xxxx_xxxx_xxxx_xxxx:
begin
    M_temp = M_result << 2;
    normalized_M = M_temp[22:0];
    shift = 5'd2;
end
24'b0001_xxxx_xxxx_xxxx_xxxx:
begin
    M_temp = M_result << 3;
    normalized_M = M_temp[22:0];
    shift = 5'd3;
end
24'b0000_1xxx_xxxx_xxxx_xxxx:
begin
    M_temp = M_result << 4;
    normalized_M = M_temp[22:0];
    shift = 5'd4;
end
24'b0000_01xx_xxxx_xxxx_xxxx:
begin
    M_temp = M_result << 5;
    normalized_M = M_temp[22:0];
    shift = 5'd5;
end
24'b0000_001x_xxxx_xxxx_xxxx:
begin
    M_temp = M_result << 6;
    normalized_M = M_temp[22:0];
    shift = 5'd6;
end
24'b0000_0001_xxxx_xxxx_xxxx:
begin
    M_temp = M_result << 7;
    normalized_M = M_temp[22:0];
    shift = 5'd7;
end
24'b0000_0000_1xxx_xxxx_xxxx:
begin
    M_temp = M_result << 8;
    normalized_M = M_temp[22:0];
    shift = 5'd8;
end
24'b0000_0000_01xx_xxxx_xxxx:
begin
    M_temp = M_result << 9;
    normalized_M = M_temp[22:0];
    shift = 5'd9;
end
end

```

```

24'b0000_0000_001x_xxxx_xxxx:
begin
    M_temp = M_result << 10;
    normalized_M = M_temp[22:0];
    shift = 5'd10;
end
24'b0000_0000_0001_xxxx_xxxx:
begin
    M_temp = M_result << 11;
    normalized_M = M_temp[22:0];
    shift = 5'd11;
end
24'b0000_0000_0000_1xxx_xxxx:
begin
    M_temp = M_result << 12;
    normalized_M = M_temp[22:0];
    shift = 5'd12;
end
24'b0000_0000_0000_01xx_xxxx:
begin
    M_temp = M_result << 13;
    normalized_M = M_temp[22:0];
    shift = 5'd13;
end
24'b0000_0000_0000_001x_xxxx:
begin
    M_temp = M_result << 14;
    normalized_M = M_temp[22:0];
    shift = 5'd14;
end
24'b0000_0000_0000_0001_xxxx:
begin
    M_temp = M_result << 15;
    normalized_M = M_temp[22:0];
    shift = 5'd15;
end
24'b0000_0000_0000_0000_1xxx:
begin
    M_temp = M_result << 16;
    normalized_M = M_temp[22:0];
    shift = 5'd16;
end
24'b0000_0000_0000_0000_01xx:
begin
    M_temp = M_result << 17;
    normalized_M = M_temp[22:0];
    shift = 5'd17;
end
end

```

```

24'b0000_0000_0000_0000_001x_xxxx:
begin
    M_temp = M_result << 18;
    normalized_M = M_temp[22:0];
    shift = 5'd18;
end
24'b0000_0000_0000_0001_0001_xxxx:
begin
    M_temp = M_result << 19;
    normalized_M = M_temp[22:0];
    shift = 5'd19;
end
24'b0000_0000_0000_0000_0000_1xxx:
begin
    M_temp = M_result << 20;
    normalized_M = M_temp[22:0];
    shift = 5'd20;
end
24'b0000_0000_0000_0000_0000_01xx:
begin
    M_temp = M_result << 21;
    normalized_M = M_temp[22:0];
    shift = 5'd21;
end
24'b0000_0000_0000_0000_0000_001x:
begin
    M_temp = M_result << 22;
    normalized_M = M_temp[22:0];
    shift = 5'd22;
end

end

24'b0000_0000_0000_0000_0000_0001:
begin
    M_temp = M_result << 23;
    normalized_M = M_temp[22:0];
    shift = 5'd23;
end
default:
begin
    normalized_M = 23'b0;
    shift = 5'd0;
end
endcase

end

endmodule

```

2. MODULE CỘNG – TRỪ

```
module add_sub(  
    input [31:0] n1,  
    input [31:0] n2,  
    output [31:0] result,  
    input sub,  
    output Overflow,  
    output Underflow,  
    output Exception  
);  
  
wire real_oper,real_sign,M_carry;  
wire isElLessThanE2,reduced_and_E1,reduced_and_E2,reduced_or_E1,reduced_or_E2;  
wire [7:0] temp_exp_diff,One_Added_E,new_E,complemented_temp_exp_diff,exp_diff,E,complemented_E2,complemented_shift_E;  
wire [8:0] final_E;  
wire [23:0] M1,M2,complemented_M2,complemented_M_result,M_result,M_result2,new_M2;  
wire w1,w2,w3,final_sign;  
wire [22:0] final_M;  
wire[4:0] shift_E;  
  
// If the bits of E1, E2 are 1 ==> Then the number will be either infinity or NAN ( i.e. an Exception )  
Reduction_and8bit RA01(.in(n1[30:23]),.out(reduced_and_E1));  
Reduction_and8bit RA02(.in(n2[30:23]),.out(reduced_and_E2));  
  
// If any of E1 or E2 has all btis 1 then we have an Exception( high )  
or(Exception,reduced_and_E1,reduced_and_E2);  
  
// If all the bits of E1 or E2 are 0 ==> Number is denormalized and implied bit of the corresponding mantissa is set as 0.  
Reduction_or8bit R001(.in(n1[30:23]),.out(reduced_or_E1));  
Reduction_or8bit R002(.in(n1[30:23]),.out(reduced_or_E2));  
  
// Performing E1 - E2  
// Before subtraction, complementing E2 bcoz of 2's complement subtraction  
Complement8bit C01(.in(n2[30:23]),.out(complemented_E2));  
Adder8bit ADD01(.a(n1[30:23]),.b(complemented_E2),.cin(1'b1),.sum(temp_exp_diff),.cout(isE1GreaterThanE2));  
  
// If exp_diff comes out to be -ve ==> Found it's 2's complement  
// Original or 2's complement version is selected according to isE1GreaterThanE2  
Complement8bit_2s C023(.in(temp_exp_diff),.out(complemented_temp_exp_diff));  
Mux_8Bit M011(.in0(complemented_temp_exp_diff),.in1(temp_exp_diff),.s1(isE1GreaterThanE2),.out(exp_diff));  
  
// Selecting the larger exponent  
Mux_8Bit M03(.in0(n2[30:23]),.in1(n1[30:23]),.s1(isE1GreaterThanE2),.out(E));  
  
// shifting either mantissa of n1 or n2 a/c to isE1GreaterThanE2  
assign M1 = isE1GreaterThanE2? {reduced_or_E1,n1[22:0]}:{reduced_or_E1,n1[22:0]} >> exp_diff;  
assign M2 = isE1GreaterThanE2?{reduced_or_E2,n2[22:0]} >> exp_diff:{reduced_or_E2,n2[22:0]};
```

```

// assuming real_oper and real_sign
xor(real_oper,sub,n1[31],n2[31]);
buf(real_sign,n1[31]);

// M2 is added to or subtracted from M1 a/c to real_oper
Complement24bit C02(.in(M2),.out(complemented_M2));
Mux_24Bit M04(.in0(M2),.in1(complemented_M2),.sl(real_oper),.out(new_M2));
Adder24bit ADD02(.a(M1),.b(new_M2),.cin(real_oper),.sum(M_result),.cout(M_carry));

// correction in the sign of the final result
and(w1,~real_sign,real_oper,~M_carry);
and(w2,~real_oper,real_sign);
and(w3,M_carry,real_sign);
or(final_sign,w1,w2,w3);

// 1 is added to E if Addition is performed b/w mantissae and carry is generated
Adder8bit ADD0212(.a(E),.b(8'd1),.cin(1'b0),.sum(One_Added_E),.cout());
Mux_8Bit M031(.in0(E),.in1(One_Added_E),.sl(M_carry&!real_oper),.out(new_E));

// if M_result is negative then 2's complement of M_result is to be calculated
Complement24bit_2s C03(.in(M_result),.out(complemented_M_result));
Mux_24Bit M05(.in0(M_result),.in1(complemented_M_result),.sl(real_oper&!M_carry),.out(M_result2));

// Normalization step ( See Utils.v )
normalizeMandfindShift NM(.M_result(M_result2),.M_carry(M_carry),.real_oper(real_oper),.normalized_M(final_M),.shift(shift_E));
Complement8bit C04(.in({3'b000,shift_E}),.out(complemented_shift_E));

// finally shift is subtracted from E ( 2's complement subtraction )
Adder8bit ADD03(.a(new_E),.b(complemented_shift_E),.cin(1'b1),.sum(final_E[7:0]),.cout(final_E[8]));

// final ans
assign result = {final_sign,final_E[7:0],final_M};

// if (Carry) final_E[8] = 0 ==> final_E is -ve ( Underflow )
not(Underflow,final_E[8]);

// if All bits of of One_Added_E are 1 ( 255 ) and shift_E are 0 ( 0 ), then final_E is 255 ( Out of bound,i.e, Overflow )
and(Overflow,&One_Added_E,~|shift_E);

endmodule

```

3. MODULE NHÂN

```

module mul(
    input [31:0] n1,
    input [31:0] n2,
    output [31:0] result,
    output Overflow,
    output Underflow,
    output Exception
);

    wire [8:0] sum_E,final_E;
    wire [47:0] M_mul_result;
    wire [23:0] normalized_M_mul_result;
    wire [22:0] final_M;
    wire final_sign,reduced_and_E1,reduced_and_E2,reduced_or_E1,reduced_or_E2,carry_E;

```

```

// Checking whether all the bits of E1, E2 are 1 ==> Then the number will be either infinity or NAN ( i.e. an Exception )
Reduction_and8bit RA01(.in(n1[30:23]),.out(reduced_and_E1));
Reduction_and8bit RA02(.in(n2[30:23]),.out(reduced_and_E2));

// If any of E1 or E2 has all btis 1 then we have an Exception( high )
or(Exception,reduced_and_E1,reduced_and_E2);

// final sign of the result
xor(final_sign,n1[31],n2[31]);

// if all the bits of E1 or E2 are 0 ==> Number is denormalized and implied bit of the corresponding mantissa is set as 0.
Reduction_or8bit R001(.in(n1[30:23]),.out(reduced_or_E1));
Reduction_or8bit R002(.in(n1[30:23]),.out(reduced_or_E2));

// Multiplying M1 and M2 ( here we have firstly concatenate the implied bit with the corresponding mantissa )
Multiplier24bit MUL01(.a({reduced_or_E1,n1[22:0]}),.b({reduced_or_E2,n2[22:0]}),.mul(M_mul_result));

// MSB of the product is used as select line
// finding the rounding bit ( finally we will or with the LSB of the final product to include rounding )
// if M_mul_result[47] is 1 ==> product is normalized and we will round off the last 24 bits else last 23 bits
Reduction_or24bit R003(.in({1'b0,M_mul_result[22:0]}),.out(mul_round1));
Reduction_or24bit R004(.in(M_mul_result[23:0]),.out(mul_round2));
Mux_1Bit M01(.in0(mul_round1),.in1(mul_round2),.sl(M_mul_result[47]),.out(final_product_round));

// normalization
// if MSB of M_mul_result is 1 ==> product is already normalized and next 23 bits after MSB is taken
// if MSB of M_mul_result is 0 ==> The next bit is always 1, so starting from next to next bit, next 23 bits are taken
// here we do not require to shift any bit
Mux_24Bit M02(.in0({1'b0,M_mul_result[45:23]}),.in1({1'b0,M_mul_result[46:24]}),.sl(M_mul_result[47]),.out(normalized_M_mul_result));

Adder24bit ADD23(.a({1'b0,normalized_M_mul_result[22:0]}),.b({23'b0,final_product_round}),.cin(1'b0),.sum({temp,final_M}),.cout());

// Adding E1 and E2
Adder8bit ADD01(.a(n1[30:23]),.b(n2[30:23]),.cin(1'b0),.sum(sum_E[7:0]),.cout(sum_E[8]));

// Subtracting 127(BIAS) from sum_E = E1 + E2
// if M_mul_result[47] = 1 ==> product is of the form 11.(something) and we need to shift the decimal point to left to make the product normalized and therefore we add 1 to r
// if M_mul_result[47] = 0 ==> product is of the form 01.(something) and the product is already normalized and nothing is added or subtracted to E
Adder9bit ADD02(.a(sum_E),.b(9'b110000001),.cin(M_mul_result[47]),.sum(final_E),.cout(carry_E));

// In 2's complement subtraction :
// if carry_E = 0 ==> result is negative and it the case of Underflow
// if carry_E = 1 and MSB of sum(final_E) is 8 (that means sum is atleast 256 ) ==> it is the case of Overflow
not(Underflow,carry_E);
and(Overflow,carry_E,final_E[8]);

assign result = {final_sign,final_E[7:0],final_M};

endmodule

```

4. MODULE CHIA

```

module div(

    input [31:0] n1,
    input [31:0] n2,
    output [31:0] result,
    output Overflow,
    output Underflow,
    output Exception

);

```



```

wire is_n2_zero,reduced_and_E1,reduced_and_E2,reduced_or_E1,reduced_or_E2,Overflow1,Underflow1,Overflow2,Underflow2;
wire [24:0] M_div_result;
wire [8:0] temp_E2,temp_E3;
wire [7:0] complemented_E2,complemented_shift_E1,sub_E,bias_added_E,temp_E1,final_E;
wire [4:0] shift_E1,shift_E2;
wire [22:0] normalized_M1,normalized_M2,final_M;

//if all the bits of E1 or E2 are 1 or if n2 is zero ==> Exception
Reduction_and8bit RA01(.in(n1[30:23]),.out(reduced_and_E1));
Reduction_and8bit RA02(.in(n2[30:23]),.out(reduced_and_E2));
Reduction_nor31bit RN01(.in(n2[30:0]),.out(is_n2_zero));
or(Exception,reduced_and_E1,reduced_and_E2,is_n2_zero);

// final sign of the result
xor(final_sign,n1[31],n2[31]);

// if all the bits of E1 or E2 are 0 ==> Number is denormalized and the implied bit of the corresponding mantissa is to be set as 0.
Reduction_or8bit R001(.in(n1[30:23]),.out(reduced_or_E1));
Reduction_or8bit R002(.in(n1[30:23]),.out(reduced_or_E2));

// Subtracting E2 from E1 ==> 2's complement Subtraction
Complement8bit C01(.in(n2[30:23]),.out(complemented_E2));
Adder8bit ADD01(.a(n1[30:23]),.b(complemented_E2),.cin(1'b1),.sum(sub_E),.cout());

// Adding 127(BIAS) to sub_E
Adder8bit ADD02(.a(sub_E),.b(8'b01111111),.cin(1'b0),.sum(bias_added_E),.cout());

// Used to make all mantissae normalized if any of the them is firstly denormalized
normalizeMandfindShift NM1(.M_result({reduced_or_E1,n1[22:0]}),.M_carry(1'b0),.real_oper(1'b0),.normalized_M(normalized_M1),.shift(shift_E1));
normalizeMandfindShift NM2(.M_result({reduced_or_E2,n2[22:0]}),.M_carry(1'b0),.real_oper(1'b0),.normalized_M(normalized_M2),.shift(shift_E2));

// dividing M1 by M2
Divider24bit DIV01(.a({1'b1,normalized_M1,24'b0}),.b({1'b1,normalized_M2}),.div(M_div_result));

// if M_div_result[24] = 0 ==> take ans from 22 pos to 0 pos, i.e, final_M = M_div_result[22:0]
// if M_div_result[24] = 1 ==> take ans from 23 pos to 1 pos, i.e, final_M = M_div_result[23:1]
Mux_24Bit M02(.in0({1'b0,M_div_result[22:0]}),.in1({1'b0,M_div_result[23:1]}),.s1(M_div_result[24]),.out({temp,final_M}));
// Subtracting shift_E1 from bias_added_E ==> we get temp_E1
Complement8bit C02(.in({3'b000,shift_E1}),.out(complemented_shift_E1));
Adder8bit ADD03(.a(bias_added_E),.b(complemented_shift_E1),.cin(1'b1),.sum(temp_E1),.cout());

// Adding shift_E2 to temp_E1 ==> we get temp_E2
Adder8bit ADD04(.a(temp_E1),.b({3'b000,shift_E2}),.cin(1'b0),.sum(temp_E2[7:0]),.cout(temp_E2[8]));
and(Overflow1,temp_E1[8],temp_E2[8]);
nor(Underflow1,temp_E1[8],temp_E2[8]);

// Subtracting 1 from temp_E2[7:0] to get temp_E3
Adder8bit ADD05(.a(temp_E2[7:0]),.b(8'b11111111),.cin(1'b0),.sum(temp_E3[7:0]),.cout(temp_E3[8]));
and(Overflow2,temp_E2[8],temp_E3[8]);
nor(Underflow2,temp_E2[8],temp_E3[8]);

// Based on M_div_result[24] bit ==> we will select temp_E2 or temp_E3
Mux_8Bit M03(.in0(temp_E3[7:0]),.in1(temp_E2[7:0]),.s1(M_div_result[24]),.out(final_E));
Mux_1Bit M04(.in0(Overflow2),.in1(Overflow1),.s1(M_div_result[24]),.out(Overflow));
Mux_1Bit M05(.in0(Underflow2),.in1(Underflow1),.s1(M_div_result[24]),.out(Underflow));

assign result = {final_sign,final_E[7:0],final_M};

endmodule

```

5. MODULE TỔNG HỢP


```

module Main(n1,n2,oper,result,Overflow,Underflow,Exception);

input [31:0] n1,n2;
input[1:0] oper;
output Overflow,Underflow,Exception;
output [31:0] result;
wire [31:0] temp_result,result1,result2,result3,result4,result5,result6;
wire Overflow1,Underflow1,Exception1,Overflow2,Underflow2,Exception2,Overflow3,Underflow3,Exception3;

add_sub AS(.n1(n1),.n2(n2),.result(result1),.sub(!oper),.Overflow(Overflow1),.Underflow(Underflow1),.Exception(Exception1));
mul M(.n1(n1),.n2(n2),.result(result2),.Overflow(Overflow2),.Underflow(Underflow2),.Exception(Exception2));
div D(.n1(n1),.n2(n2),.result(result3),.Overflow(Overflow3),.Underflow(Underflow3),.Exception(Exception3));

Mux_32Bit M01(.in0(result1),.in1(result2),.sl(oper[1]),.out(temp_result));
Mux_32Bit M02(.in0(temp_result),.in1(result3),.sl(&oper),.out(result4));

Mux_1Bit M03(.in0(Overflow1),.in1(Overflow2),.sl(oper[1]),.out(temp1));
Mux_1Bit M04(.in0(temp1),.in1(Overflow3),.sl(&oper),.out(Overflow));

Mux_1Bit M05(.in0(Underflow1),.in1(Underflow2),.sl(oper[1]),.out(temp2));
Mux_1Bit M06(.in0(temp2),.in1(Underflow3),.sl(&oper),.out(Underflow));

Mux_1Bit M07(.in0(Exception1),.in1(Exception2),.sl(oper[1]),.out(temp3));
Mux_1Bit M08(.in0(temp3),.in1(Exception3),.sl(&oper),.out(Exception));

// if Exception is 1 ==> set the result to all 1s
Mux_32Bit M09(.in0(result4),.in1(32'b1_11111111_111111111111111111111111),.sl(Exception),.out(result5));

// if Underflow is 1 ==> set the result to all 0s and sign is the final_sign ( setting to 0 )
Mux_32Bit M010(.in0(result5),.in1({result4[31],31'b00000000_000000000000000000000000}),.sl(Underflow),.out(result6));

// if Overflow is 1 ==> set the E to all 1s and M to all 0s and sign is the final_sign ( setting to +inf or -inf)
Mux_32Bit M011(.in0(result6),.in1({result4[31],31'b11111111_000000000000000000000000}),.sl(Overflow),.out(result));

endmodule

```

PHẦN 2: TESTBENCH FILE

```

module Main_tb;

    // Inputs
    reg [31:0] n1;
    reg [31:0] n2;
    reg [1:0] oper;

    // Outputs
    wire [31:0] result;
    wire Overflow;
    wire Underflow;
    wire Exception;

```

```

// Instantiate the Unit Under Test (UUT)
Main uut (
    .n1(n1),
    .n2(n2),
    .oper(oper),
    .result(result),
    .Overflow(Overflow),
    .Underflow(Underflow),
    .Exception(Exception)
);

initial begin
    // Initialize Inputs
    n1 = 32'b01000011000011111000111101011100;    // 143.56
    n2 = 32'b11000010101011101101111110111110;    // -87.437

    oper = 2'd0; #50;

    $display("Addtion result : %b",result);
    $display("Overflow : %b , Underflow : %b , Exception : %b",Overflow,Underflow,Exception);

    oper = 2'd1; #50;

    $display("Subtraction result : %b",result);
    $display("Overflow : %b , Underflow : %b , Exception : %b",Overflow,Underflow,Exception);

    oper = 2'd2; #50;

    $display("Multiplication result : %b",result);
    $display("Overflow : %b , Underflow : %b , Exception : %b",Overflow,Underflow,Exception);

    oper = 2'd3; #50;

    $display("Division result : %b",result);

    $display("Overflow : %b , Underflow : %b , Exception : %b",Overflow,Underflow,Exception);

end

endmodule

```